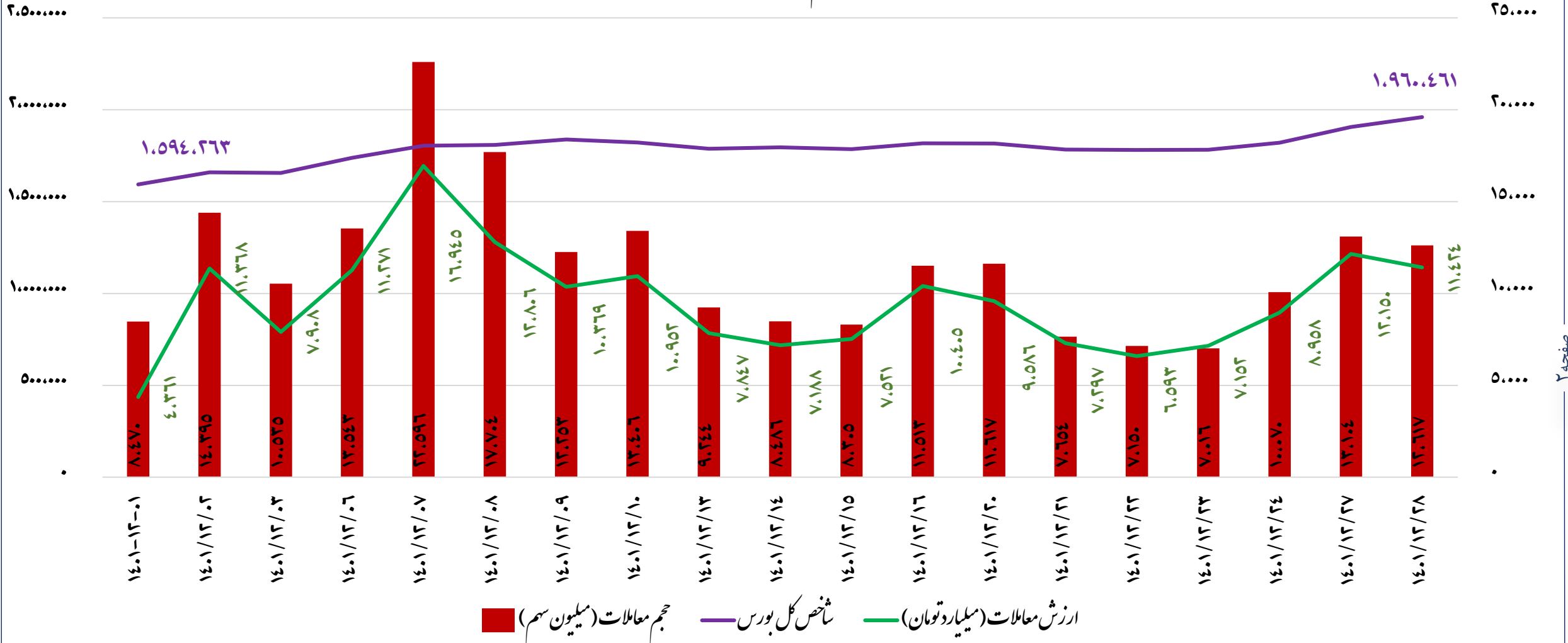

بررسی بازارهای مالی
در
اسفندماه سال ۱۴۰۱

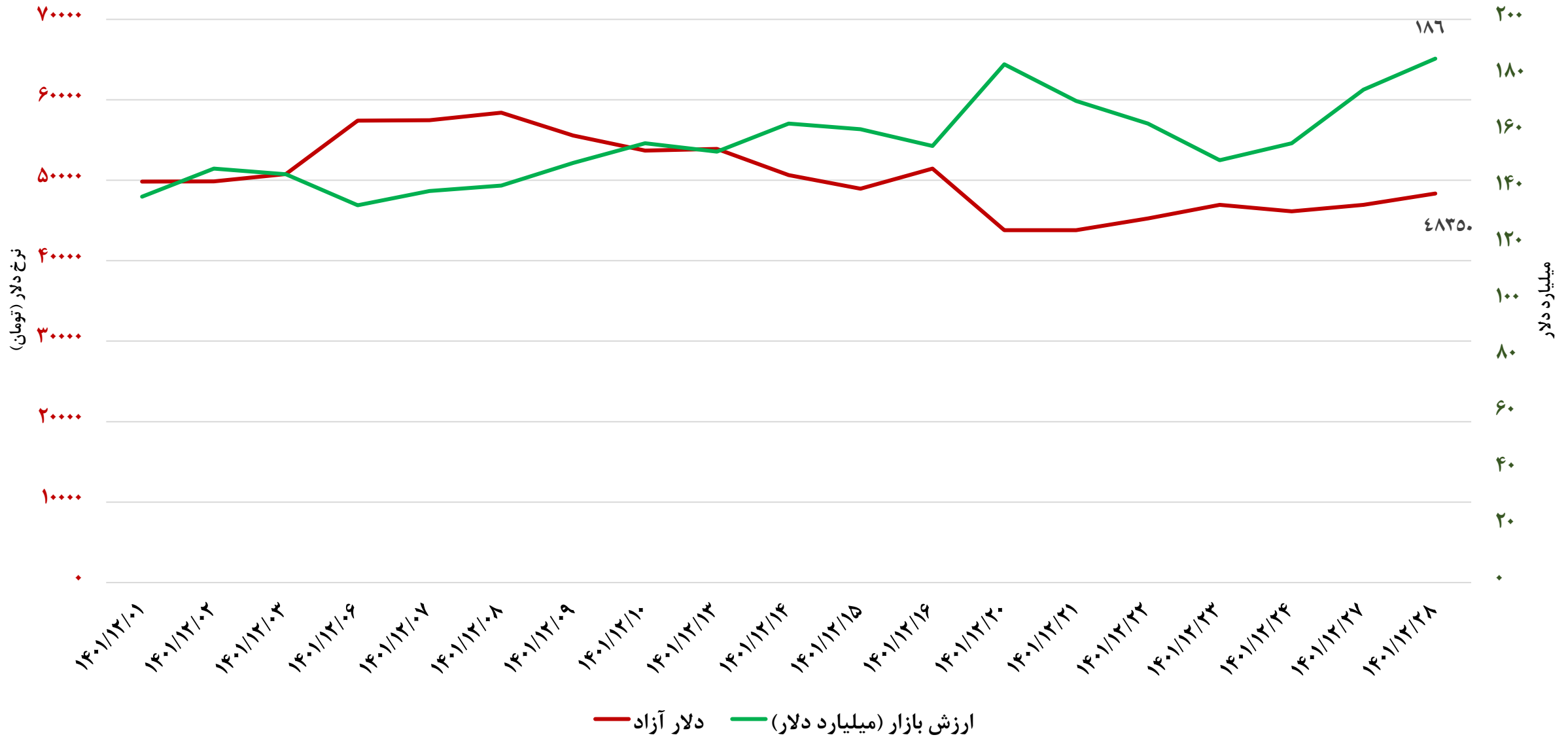

روند شاخص کل، ارزش و حجم معاملات در بورس در اسفندماه سال ۱۴۰۱

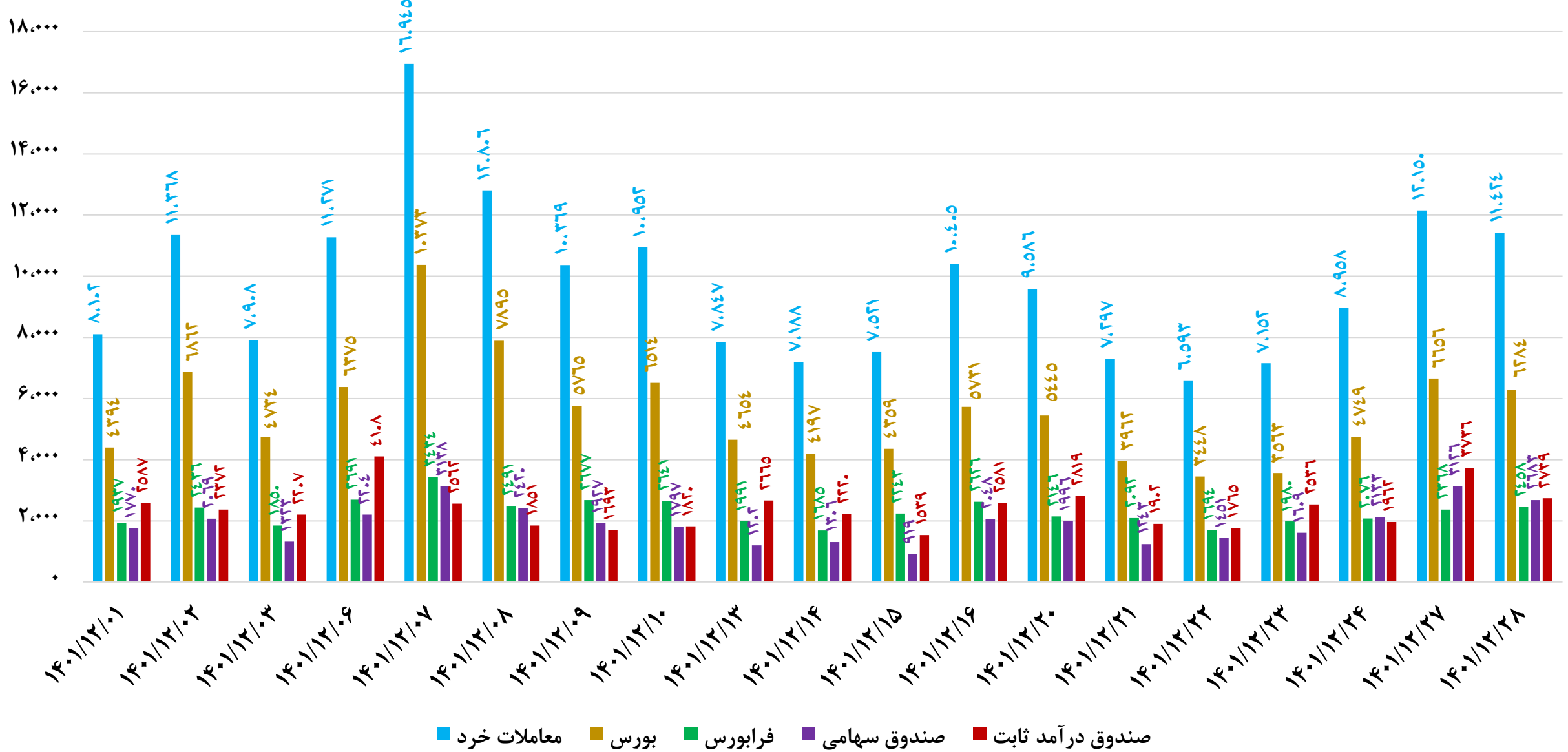

شاخص کل بورس تهران در روز اول معاملاتی در اسفند ماه ۱ میلیون و ۵۹۴ هزار واحد بوده است و با ثبت بازدهی مثبت ۲۲.۹۷ درصدی در آخرین روز معاملاتی به ۱ میلیون و ۹۶۰ هزار واحد رسید.

نرخ دلار و ارزش بازار در اسفندماه ۱۴۰۱

ارزش معاملات به تفکیک نوع بازار در اسفندماه سال ۱۴۰۱ (میلیارد تومان)

تحلیل تکنیکال شاخص کل بورس

کل بورس 1D O1969266.16 H1998328.42 L1969266.16 C1998326.20 +37868.84 (+1.93%)

❖ الگوی اصلاح بیوتی شاخص کل از مرداد ماه ۱۳۹۹ مطابق نماگر فوق می باشد.

❖ در انتهای نمودار (اوایل آبان ماه ۱۴۰۱) شاهد رشد شتابدار قیمت با مشخصه کندلهای قدرتمند می باشیم. در سناریوی صعود پیش رو انتظار بر این است که جنبش اخیر در قالب ۵، ۹ و ۱۳ ریز موج فرعی به رشد خود جهت فتح سقف تاریخی و گذر از آن عمل نماید.

❖ نوسان قیمت درون چنگال original ناظر بر مقاومت مهم ۲۱۰۰۰۰۰ واحد در MLH بالای چنگال می باشد. (محدوده سقف تاریخی)

❖ وجود واگرایی بین نمودار قیمت و اندیکاتور RSI کاملاً مشهود است، و شاخص مستعد واگرایی منفی می باشد. خروج RSI از محدوده اشباع خرید می تواند هشدار تغییر روند در کوتاه مدت باشد.

تحلیل تکنیکال شاخص هم وزن

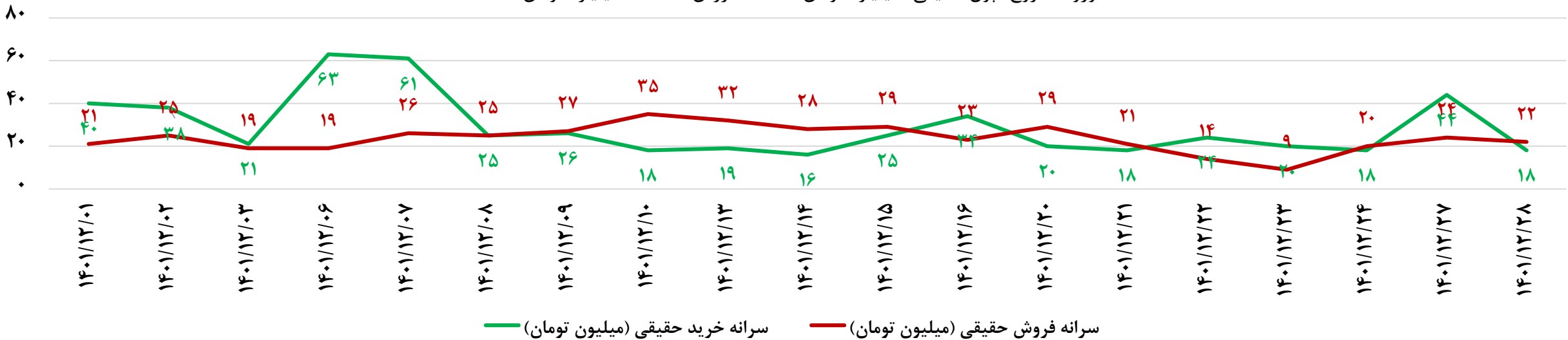
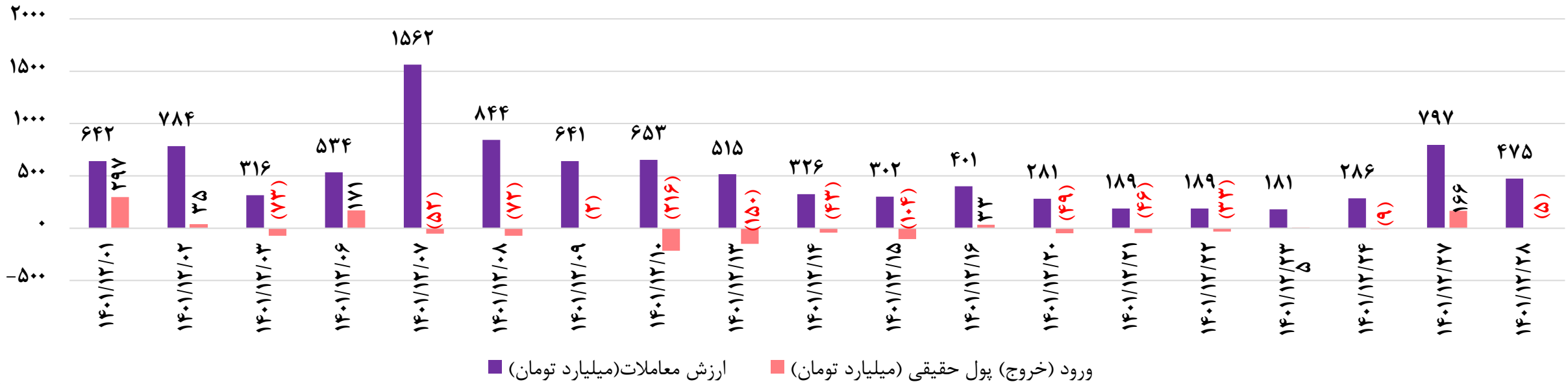
ID: 0474838.25 H476773.98 L474838.25 C476721.53 +1942.03 (+0.41%) کل هم وزن

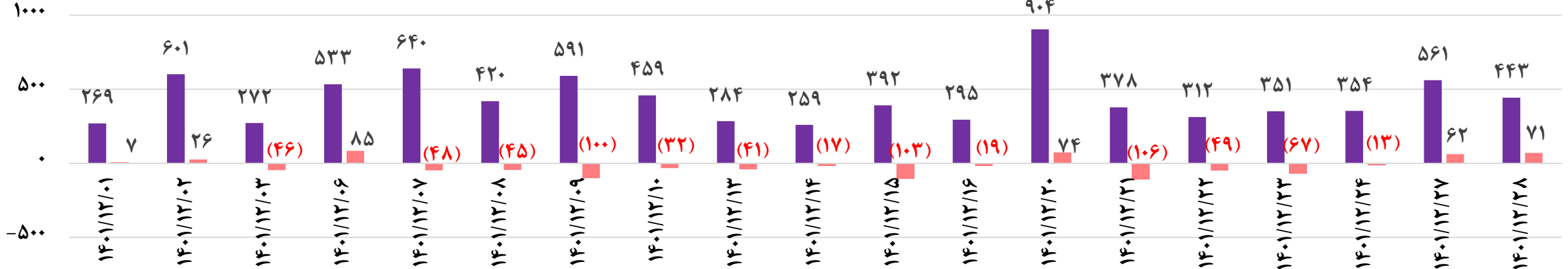
با توجه به صعود اخیر در قالب جنبش (از مورخه ۱۴۰۱/۱۱/۰۹) شاخص کل هم وزن در اسفند ماه روند اصلاحی را در پیش گرفته.

نواحی حمایتی ۴۷۰۰۰۰ و ۴۴۳۰۰۰ واحد (محدوده MLH پایین چنگال) می توانند مانع از افت بیشتر شاخص کل هم وزن شوند.

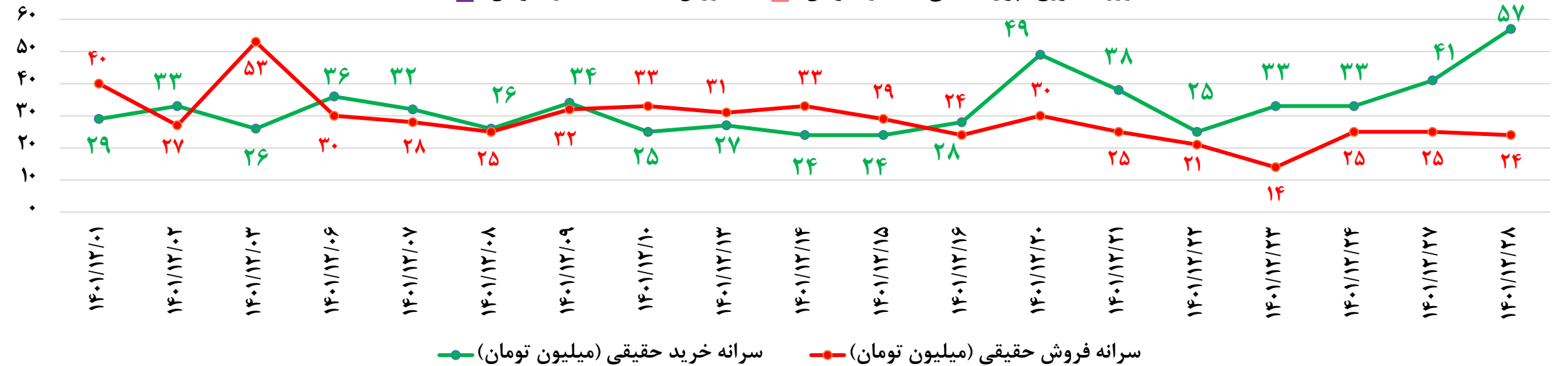
بررسی گروه فرآورده های نفتی

بررسی گروه بانکی

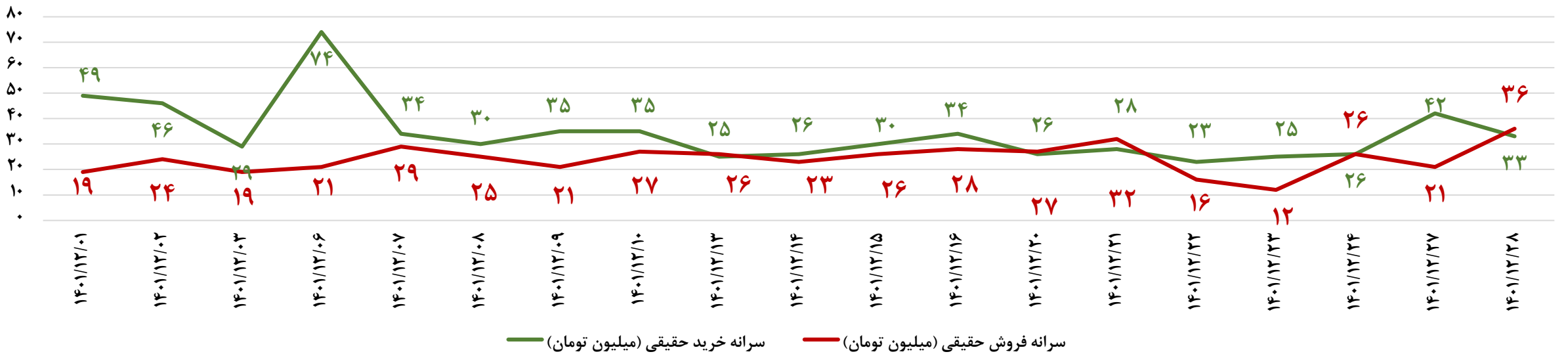
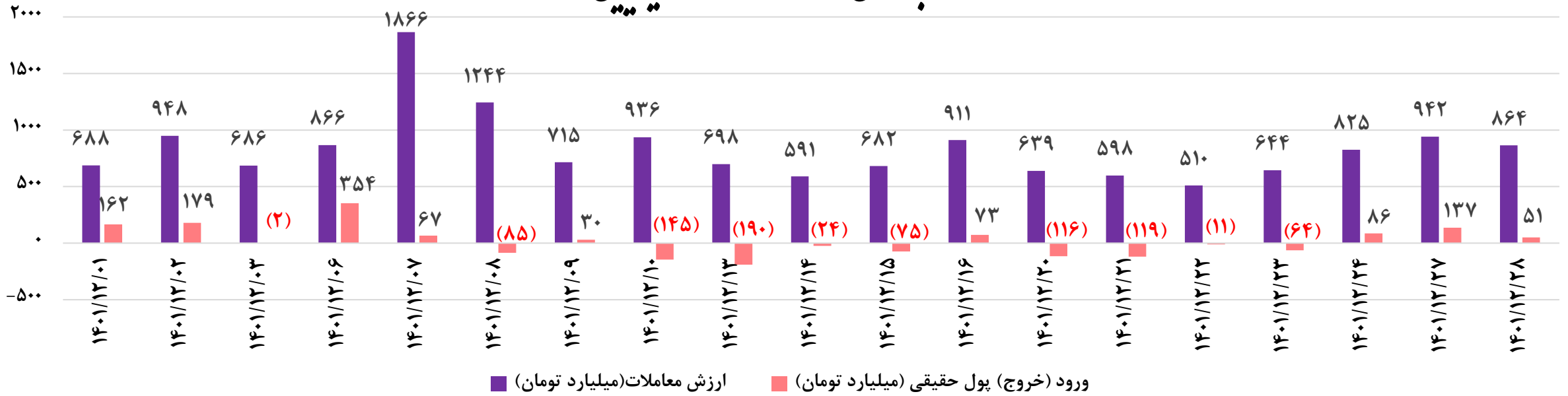

ارزش معاملات (میلیارد تومان) ورود (خروج) پول حقیقی (میلیارد تومان)

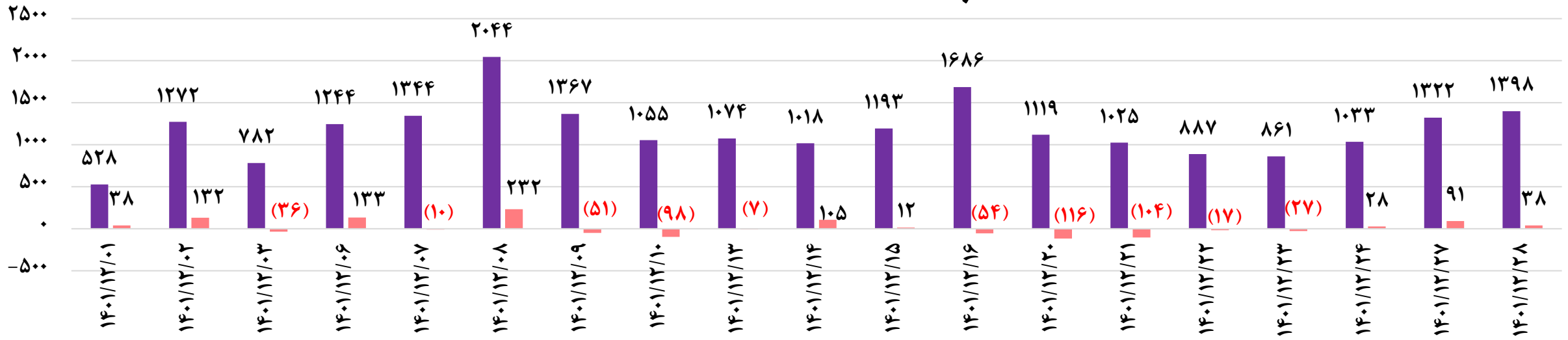

سرانه خرید حقیقی (میلیون تومان) سرانه فروش حقیقی (میلیون تومان)

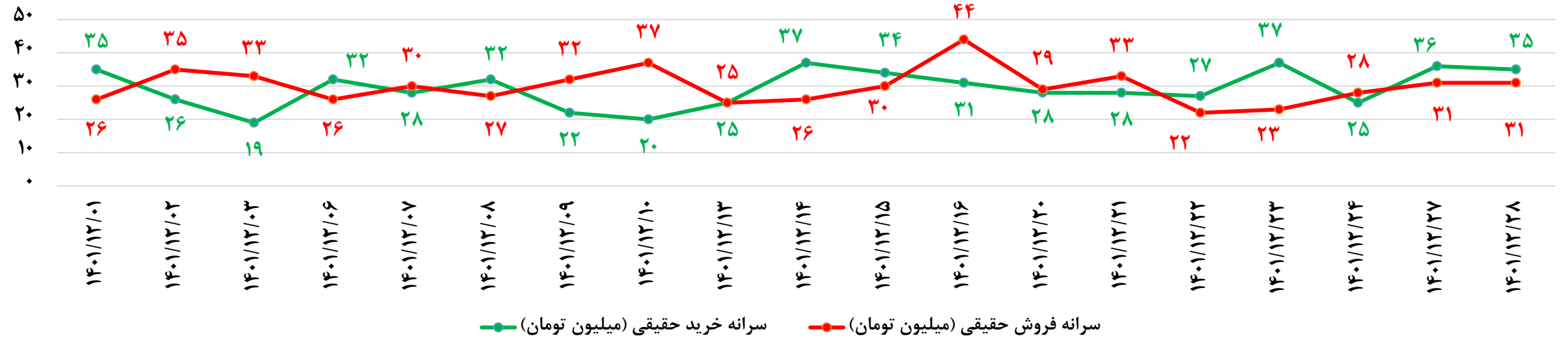
بررسی گروه محصولات شیمیایی

بررسی گروه خودرو و ساخت قطعات

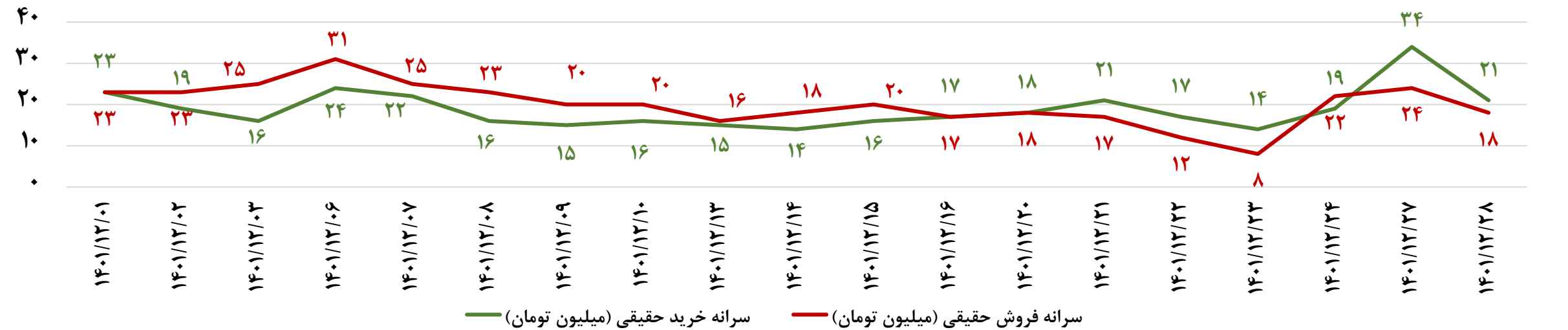
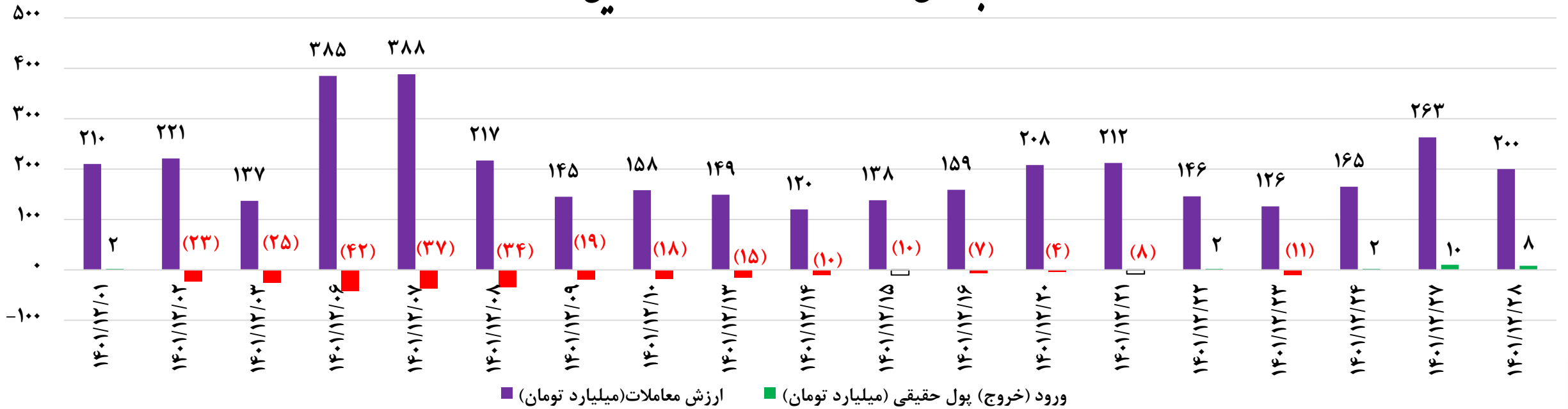

ارزش معاملات (میلیارد تومان) ورود (خروج) پول حقیقی (میلیارد تومان)

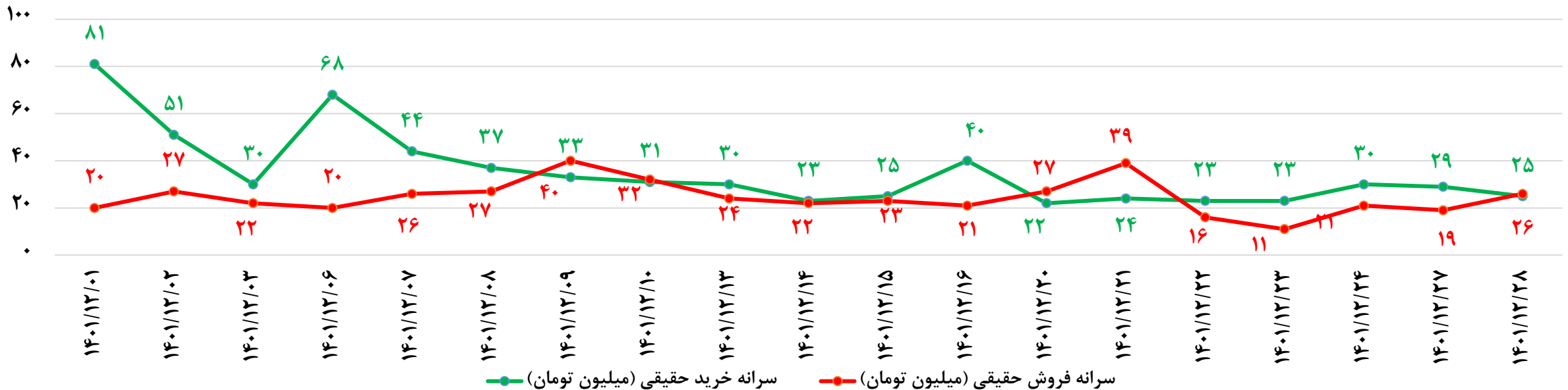
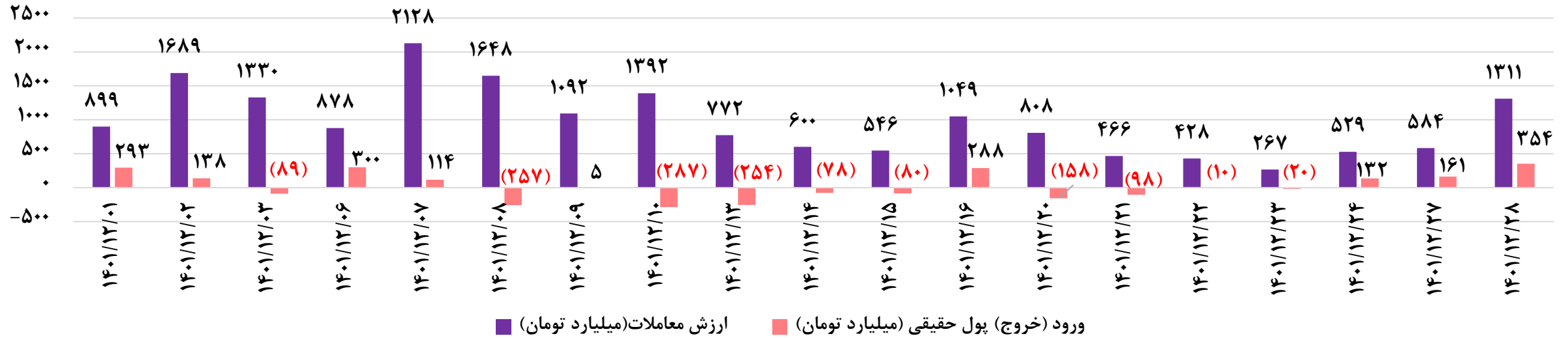

سرانه خرید حقیقی (میلیون تومان) سرانه فروش حقیقی (میلیون تومان)

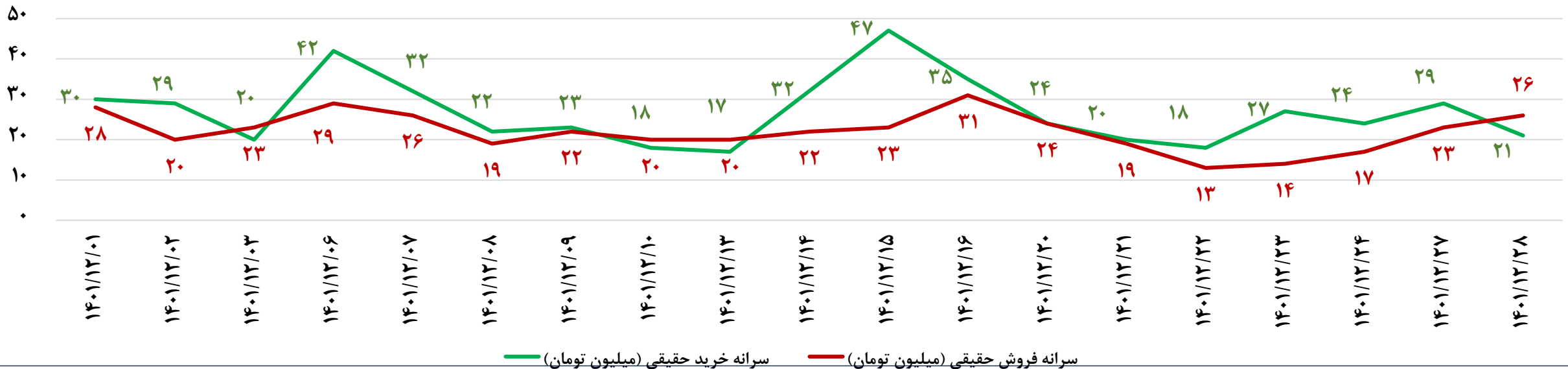
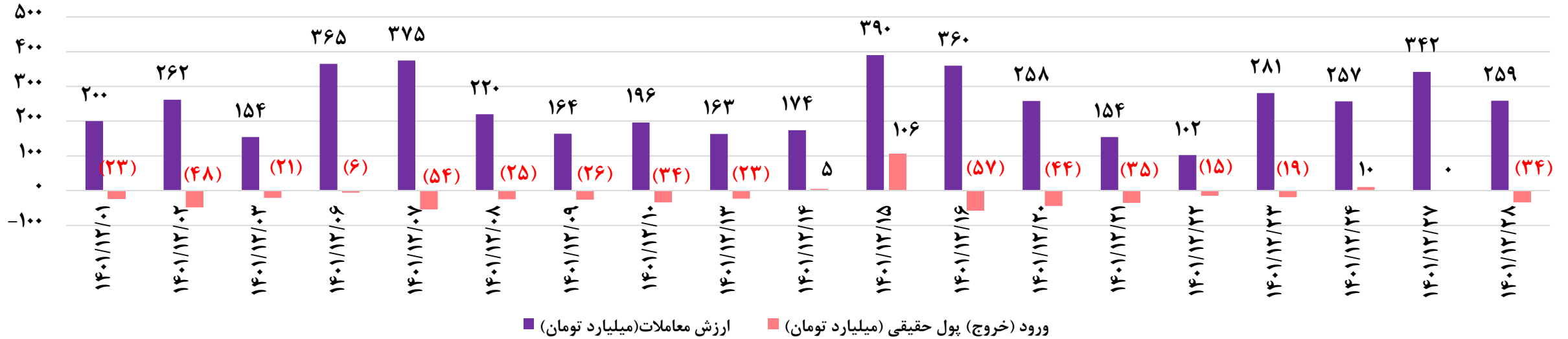
بررسی گروه مواد و محصولات دارویی

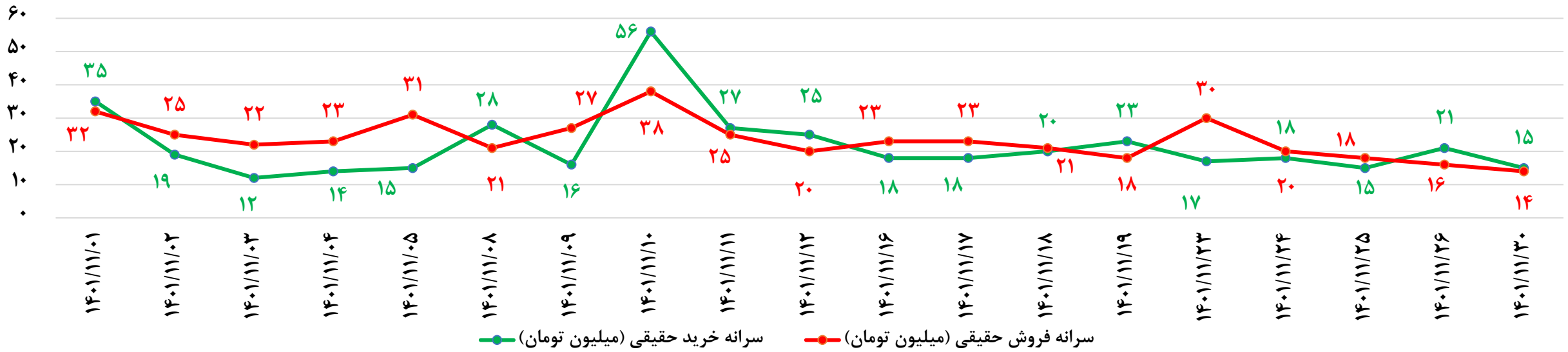
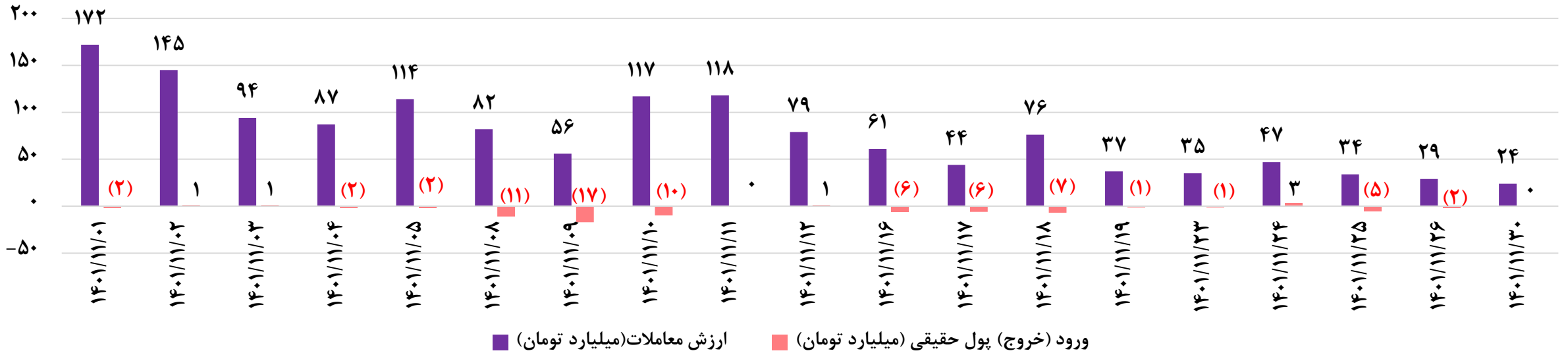
بررسی گروه فلزات اساسی

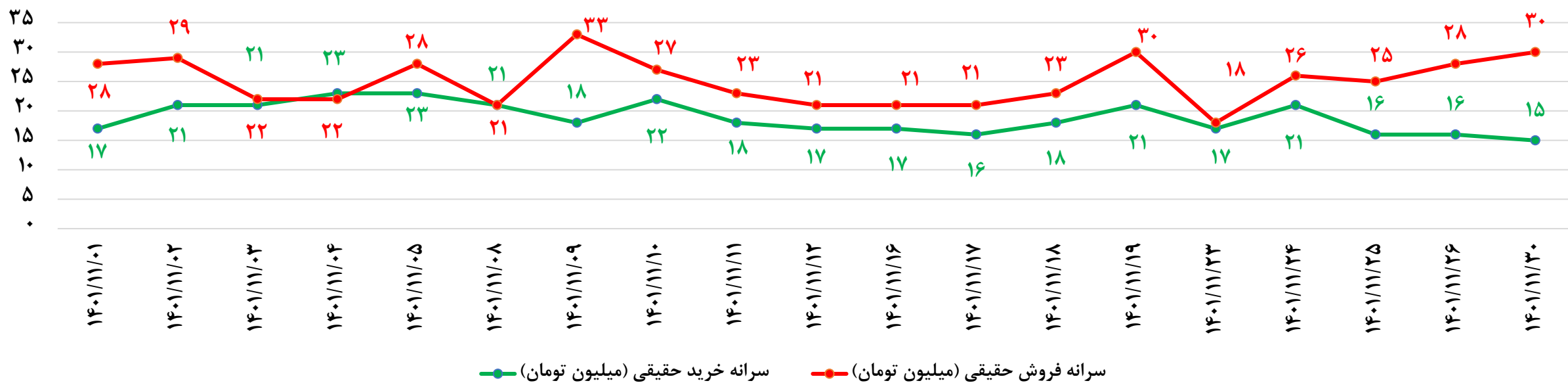
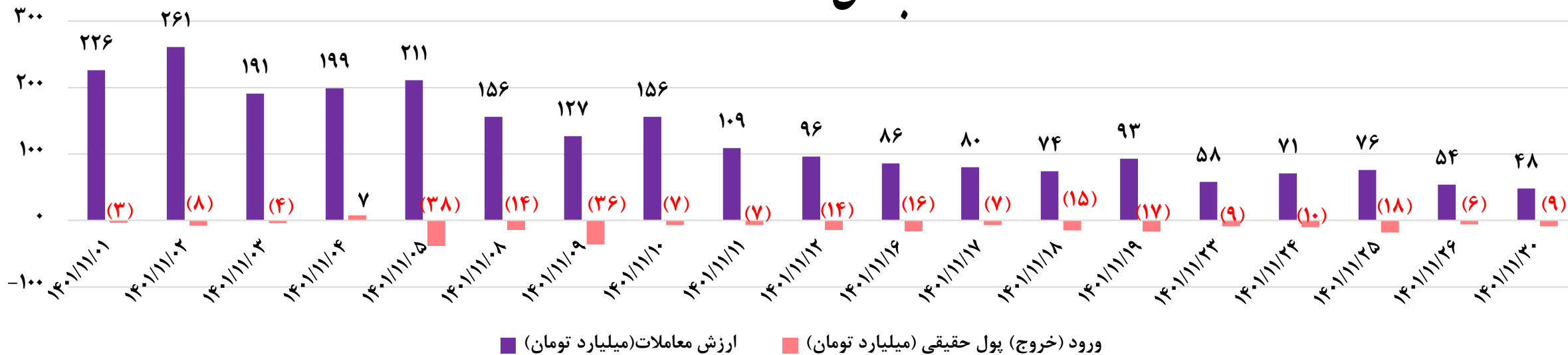
بررسی گروه سیمان کوچک

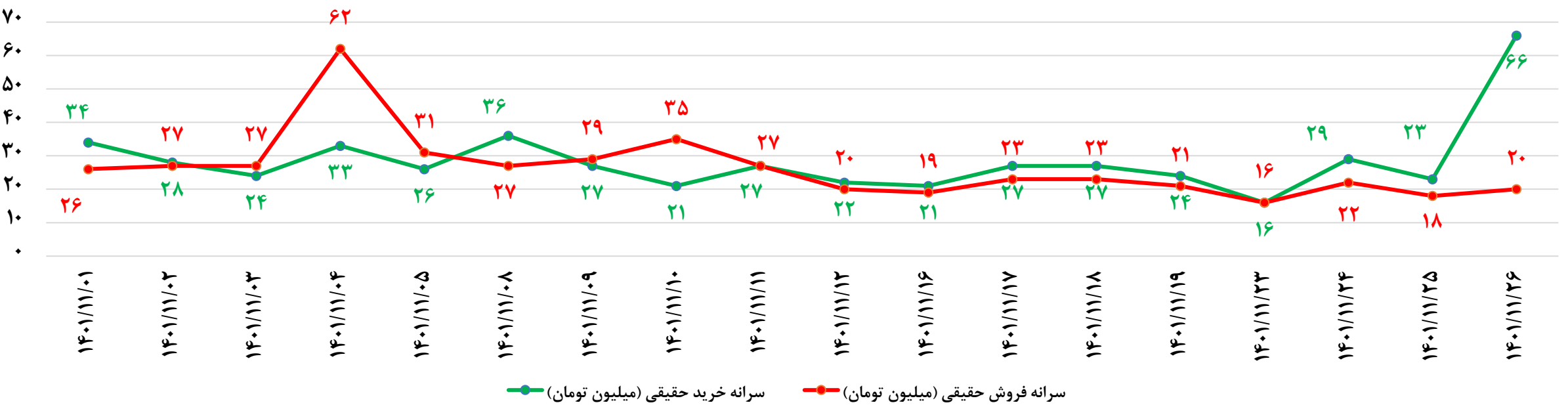
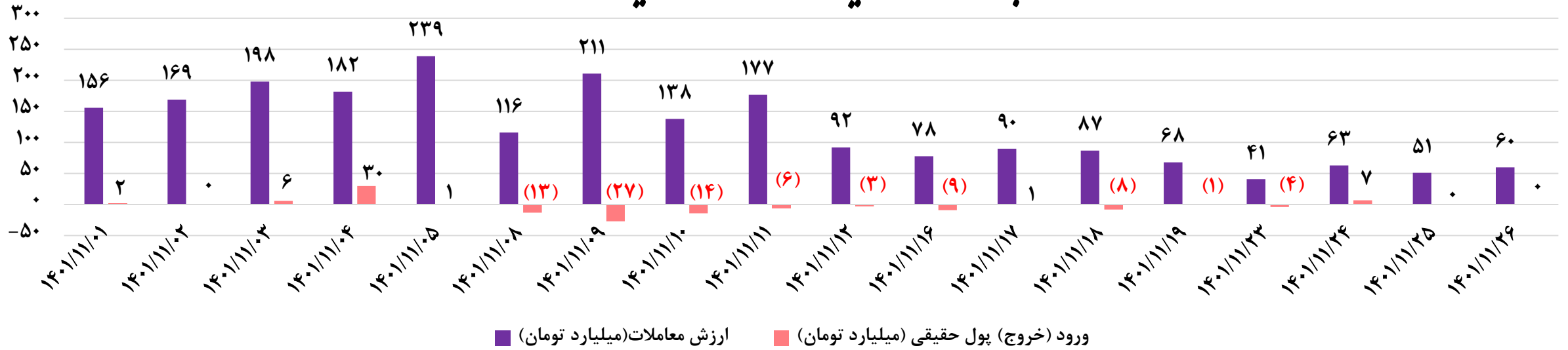
بررسی گروه نقد و شکر

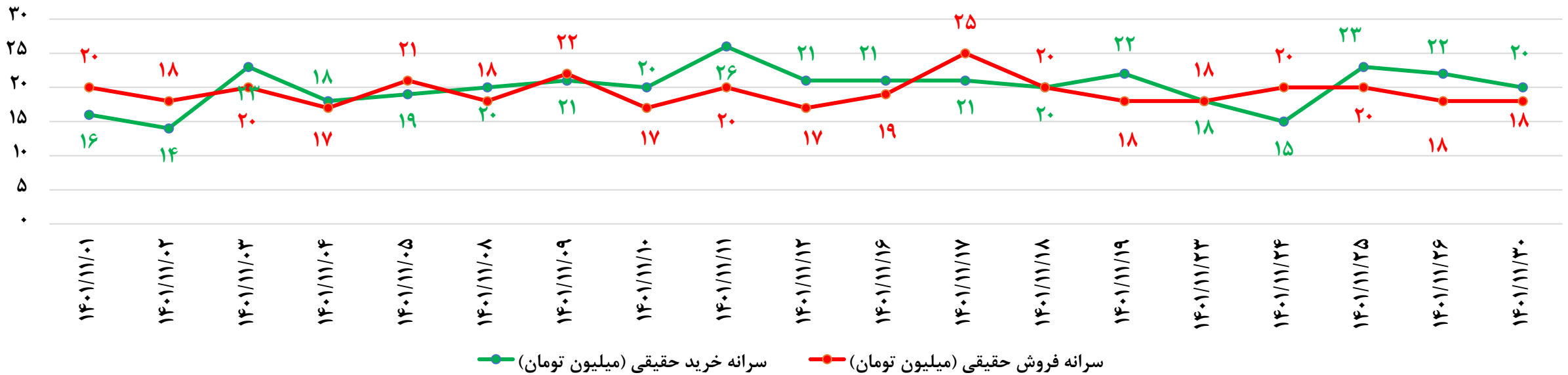
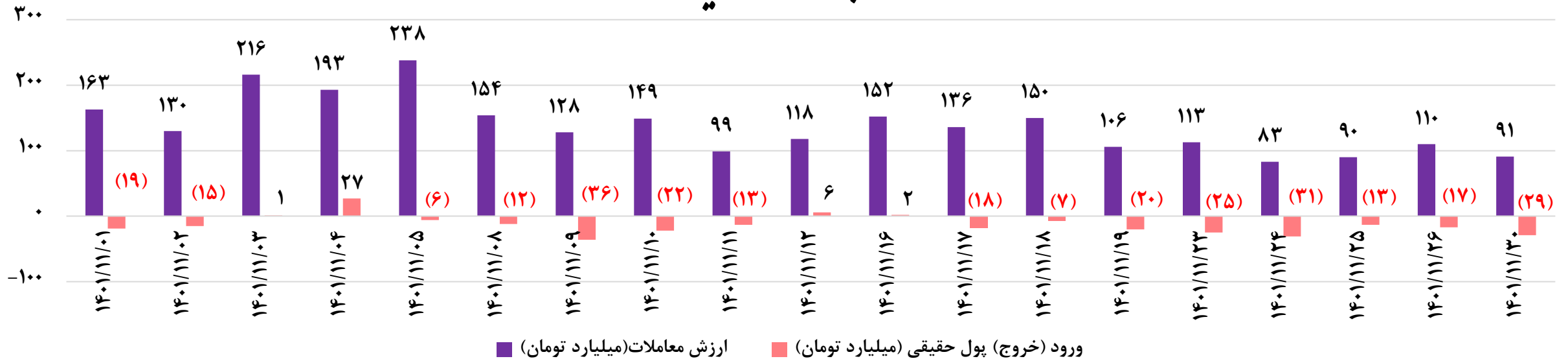
بررسی گروه زراعت

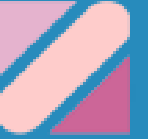

بررسی گروه سایر محصولات کانی غیر فلزی

بررسی گروه بیمه

شاخص های اقتصادی و گزارش های بین المللی

بازدهی ۱ ماهه بورس ایالات متحده

با خبر افزایش دوباره نرخ بهره بانکی از فدرال رزرو هشدار رکود جهانی از قبل بلندتر شنیده می شود و شاخص های کلان اقتصادی به همه این موضوع را نشان می دهد که اقتصاد کشور به سمت رکود حرکت می کند. اما کارشناسان ارشد فدرال رزرو و کاخ سفید اعلام کرده اند که اقتصاد قابل کنترل شده و می توان به آینده امید بیشتری داشت.

در اسفند ماه شرکت های اپل، ماکروسافت و گوگل بترتیب ۷.۲۶، ۱۰.۱۳ و ۱۶.۴۶ درصد به ارزش سهامشان اضافه شده است.

بازدهی ۱ ماهه اکثریت بازار آمریکا منفی بوده است که یکی از دلایل آن بحران مالی در ۳ بانک این کشور اعلام شده است.

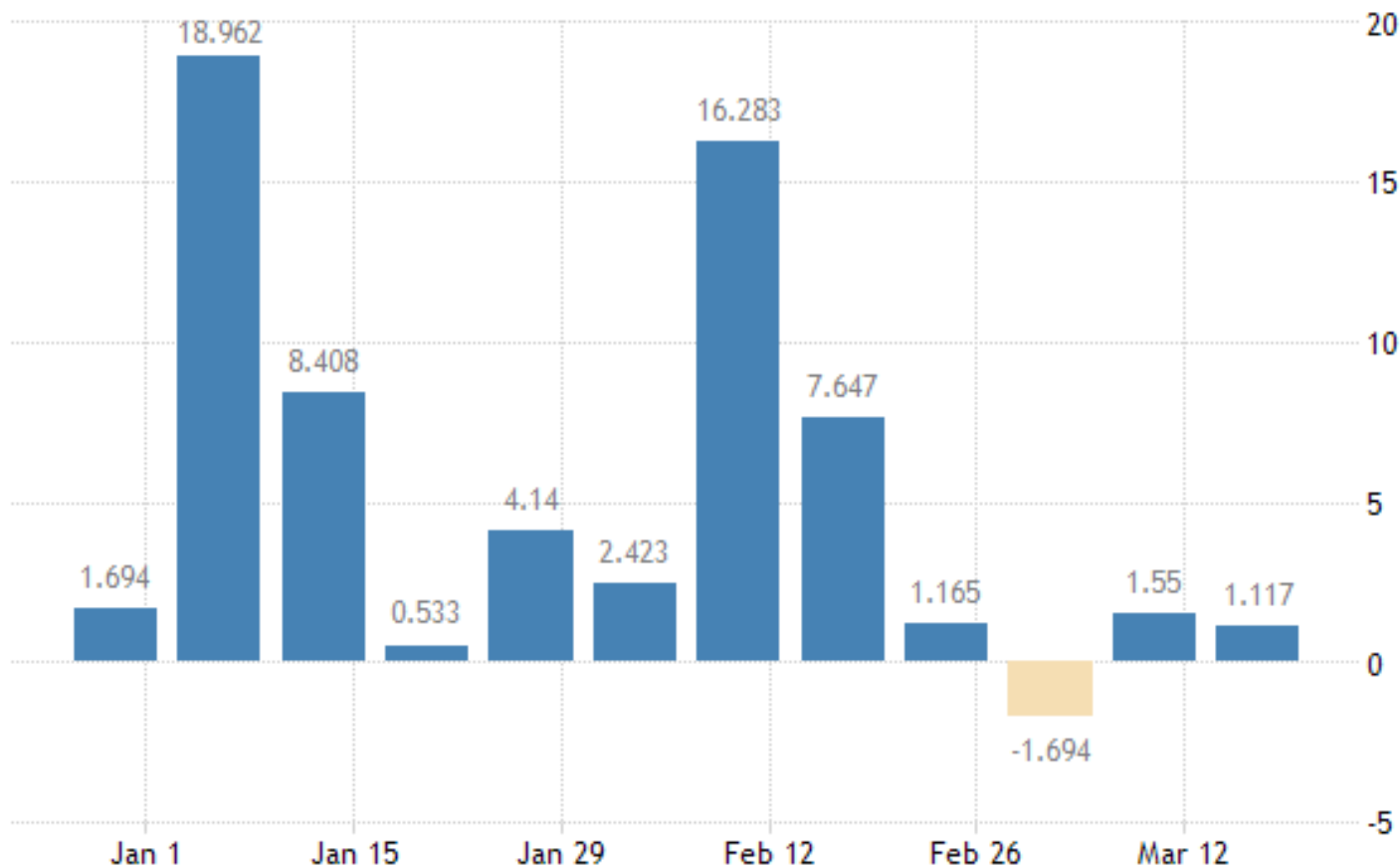
بازدهی کامودیتی

نوع محصول	واحد	بازدهی در ۱ ماه گذشته	قیمت در آخر ماه	قیمت در اول ماه
نفت برنت	دلار/بشکه	-۹.۴۴%	۷۲	۷۹
گاز (هنری هاب)	یکای بریتانیایی حرارت	-۱۹.۹۹%	۲.۳۵	۲.۸۲
طلا	دلار / انس	۹.۲۲%	۱.۹۷۸.۰۰	۱.۷۹۵.۶۳
آلومینیوم	دلار / تن	۰.۰۴%	۲.۳۴۸	۲.۳۴۷.۰۶
سرب	دلار / تن	۲.۶۳%	۲.۱۲۵	۲.۰۶۹.۱۱
روی	دلار / تن	-۲.۴۹%	۲.۸۹۲	۲.۹۶۴
مس	دلار / تن	۲.۸۰%	۸.۹۴۳	۸.۶۹۳
گندم	دلار / بوشل	-۴.۴۱%	۶۸۹	۷۱۹
شکر	دلار / پوند	۵.۹۴%	۲۰.۸۴	۱۹.۶۰

- ◀ قیمت نفت خام در آخرین روز اسفند سال ۱۴۰۱ در محدوده ۷۲ دلار ثابت ماند که یکی از علت‌های اصلی آن وزن دادن بازار به پیش بینی افزایش تقاضا از سوی کشور چین می‌باشد.
- ◀ یکی از مقامات اقتصادی چین اعلام کرد که به احتمال بسیار زیاد با پایان این سیاست‌ها سخت گیرانه مقدار واردات نفت چین دوباره به زمان قبل از شیوع کرونا باز خواهد گشت.
- ◀ با توجه به سرد شدن هوا انتظار می‌رفت که اتحادیه اروپا مشکلات زیادی در زمینه تامین گاز طبیعی خود داشته باشد اما کشور آلمان به عنوان مثال اعلام کرد که ذخایر گازی خود را برای مصرف زمستان تکمیل کرده.
- ◀ هنوز نگرانی‌هایی در زمینه رکود اقتصاد جهانی وجود دارد اما با افزایش تقاضا در چین نرخ فلزات اساسی نیز در بازار جهانی افزایش پیدا کرده است.

بررسی کامودیتی نفت

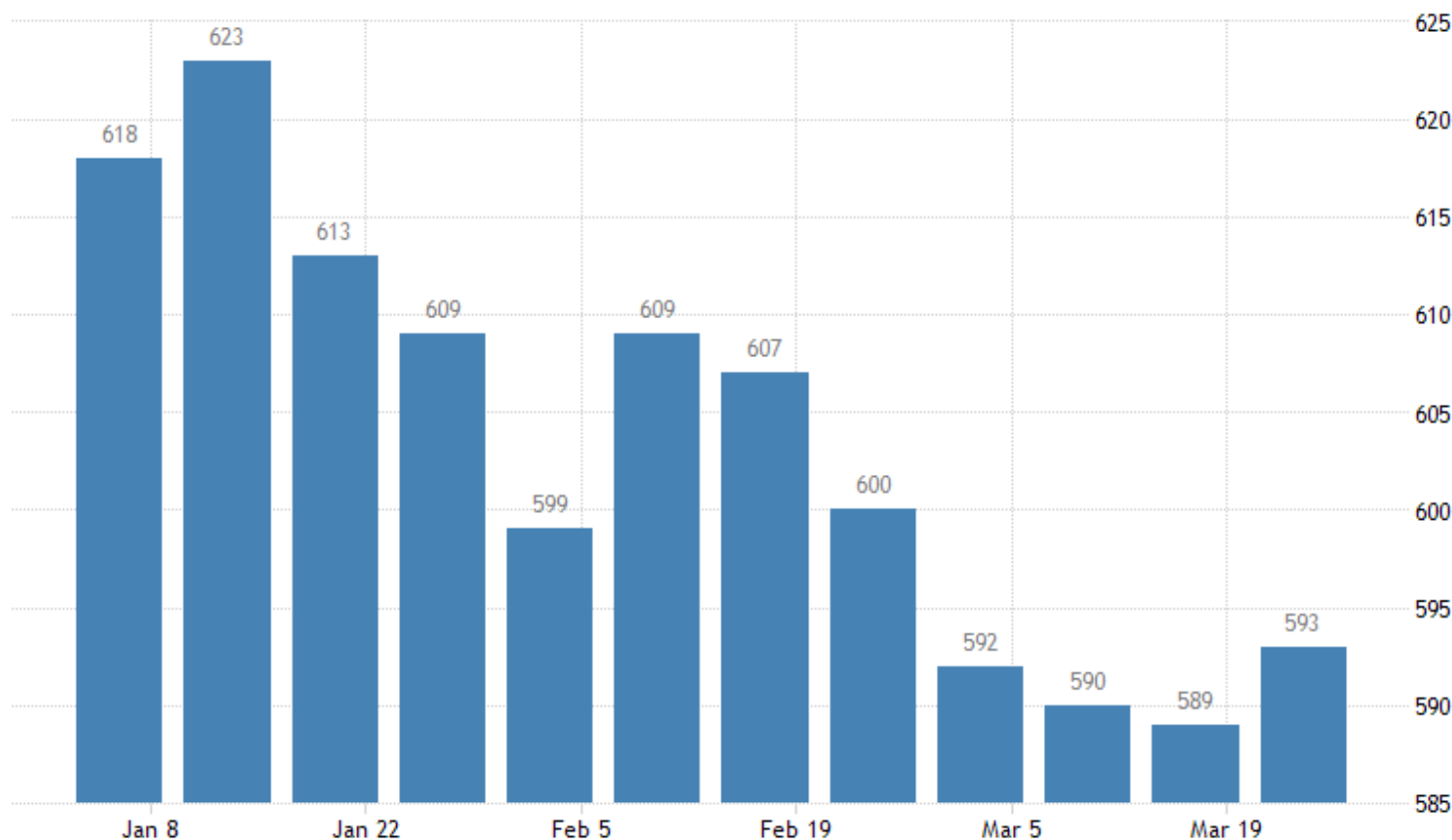

TRADINGECONOMICS.COM | U.S. ENERGY INFORMATION ADMINISTRATION

آخرین گزارش مرکز اطلاعات انرژی آمریکا نشان داده است که ذخایر نفت آمریکا در هفته منتهی به ۱۷ مارس ۲۰۲۳، ۱.۱۱ میلیون بشکه افزایش پیدا کرده است.

همچنین ذخایر دیگر سوختها مانند بنزین ۶.۴ میلیون بشکه کاهش پیدا کرده است. قبلا پیش بینی شده بود که ۱.۵۴۳ میلیون بشکه به ذخایر این سوخت اضافه شود. از طرفی دیگر گازوئیل به عنوان سوخت مهم دیگر ۳.۳۱۳ میلیون بشکه از ذخایرش کاهش پیدا کرده است.

بررسی کامودیتی دکل های نفت ایالات متحده

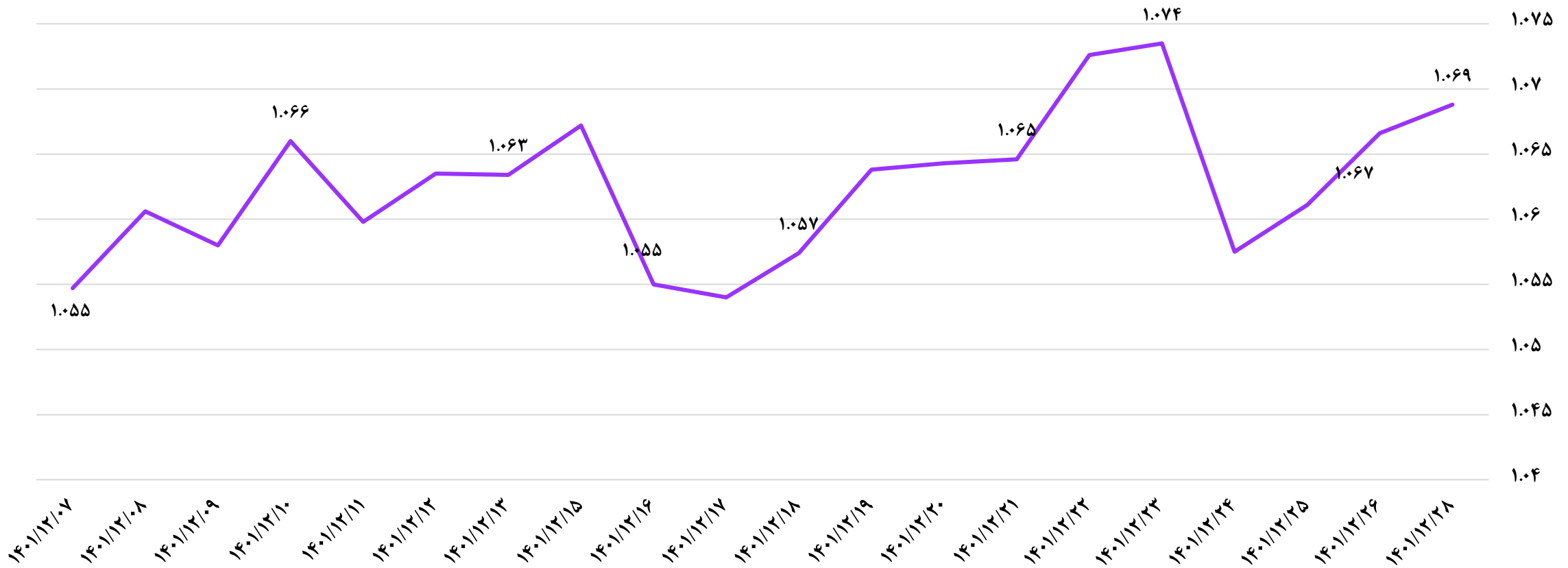

طبق آخرین گزارشات منتشر شده در تاریخ ۱۹ مارس ۲۰۲۳ تعداد دکل های حفاری ایالات متحده افزایش داشته است و به ۵۹۳ رسیده است.

طبق مدل های اقتصاد سنجی بانک مورگان اند چیس انتظار میرود که تعداد این دکل ها در سال ۲۰۲۳ به ۵۸۰ نیز برسد.

TRADINGECONOMICS.COM | BAKER HUGHES COMPANY

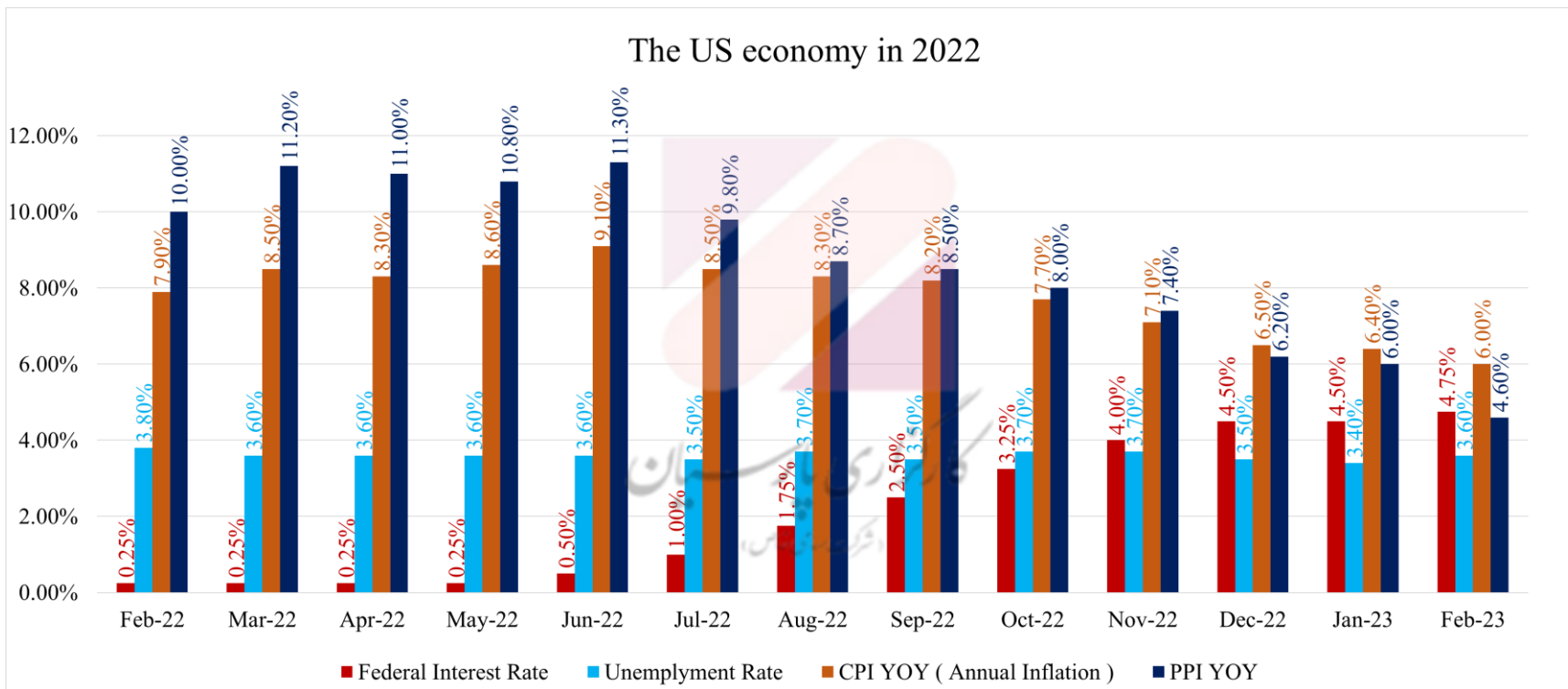
نسبت یورو به دلار

در هفته دوم اسفند ماه یورو در بالاترین نقطه خود در شش ماه گذشته معامله شد. نکته قابل توجه آن است که بانک مرکزی اروپا به همراه فدرال رزرو آمریکا در گزارشات خود پیش بینی کرده‌اند که اقتصاد اروپا وارد رکود خواهد شد. شایان ذکر است بعد از ارائه گزارش صندوق بین المللی پول این جفت ارز روند نزولی پیدا کرده بود اما دوباره با خبر فشارهای پولی و مالی بر روی برخی از بانک‌ها شرایط تغییر کرد.

شاخص های کلان اقتصادی ایالات متحده

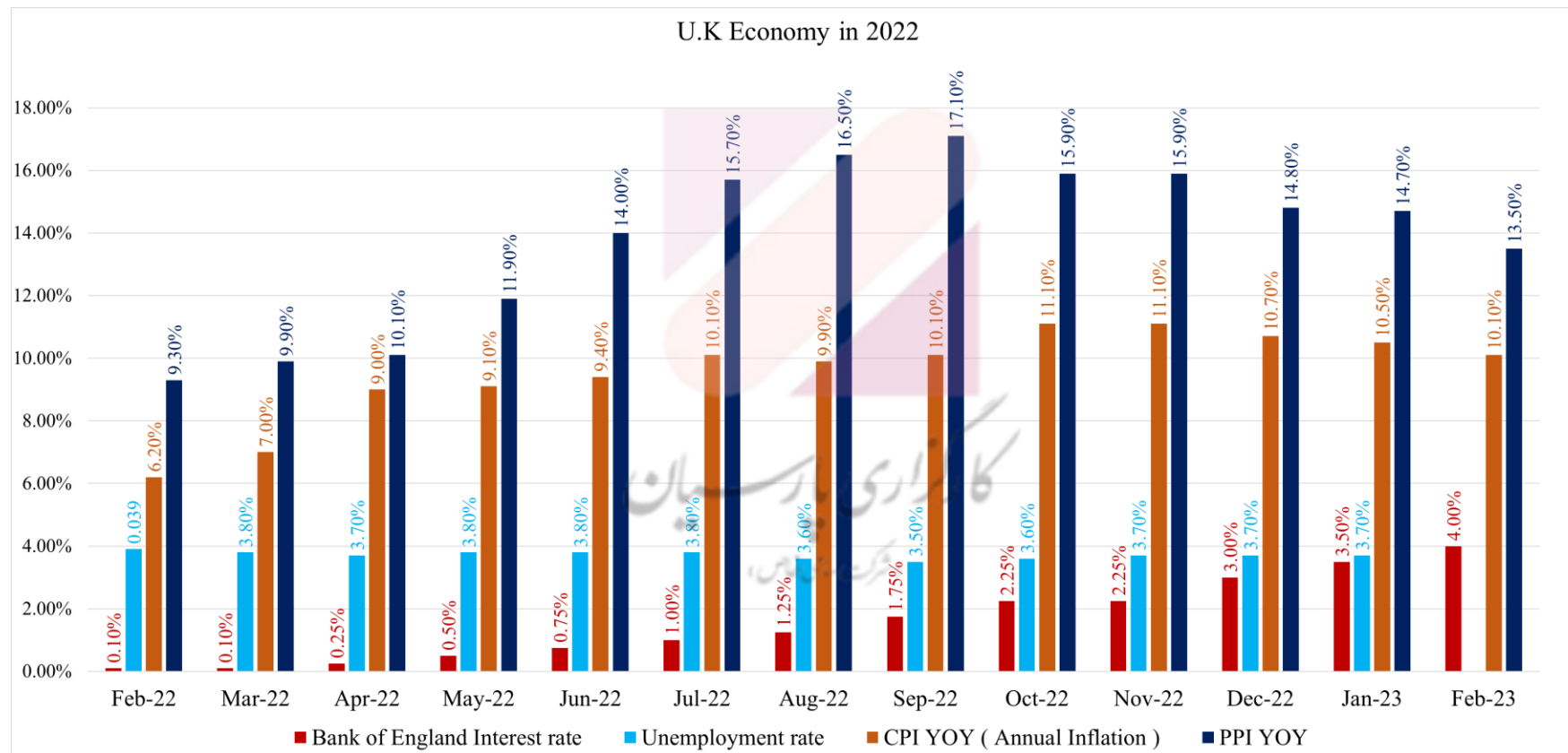
نرخ بهره فدرال رزرو آمریکا در بهمن ماه به ۴.۷۵ درصد رسیده است و به نظر می آید که دولت آمریکا به سیاست انقباضی خود جهت کنترل تورم ادامه خواهد داد.

تورم سالانه آمریکا نیز به ۶ درصد کاهش پیدا کرده است.

نرخ بیکاری نیز به ۳.۶ درصد افزایش پیدا کرده است. نکته خوب آن است که شاخص قیمت تولید کننده (PPI) به روند نزولی خود ادامه داده و به ۴.۶٪ رسیده است.

شاخص های کلان اقتصادی بریتانیا

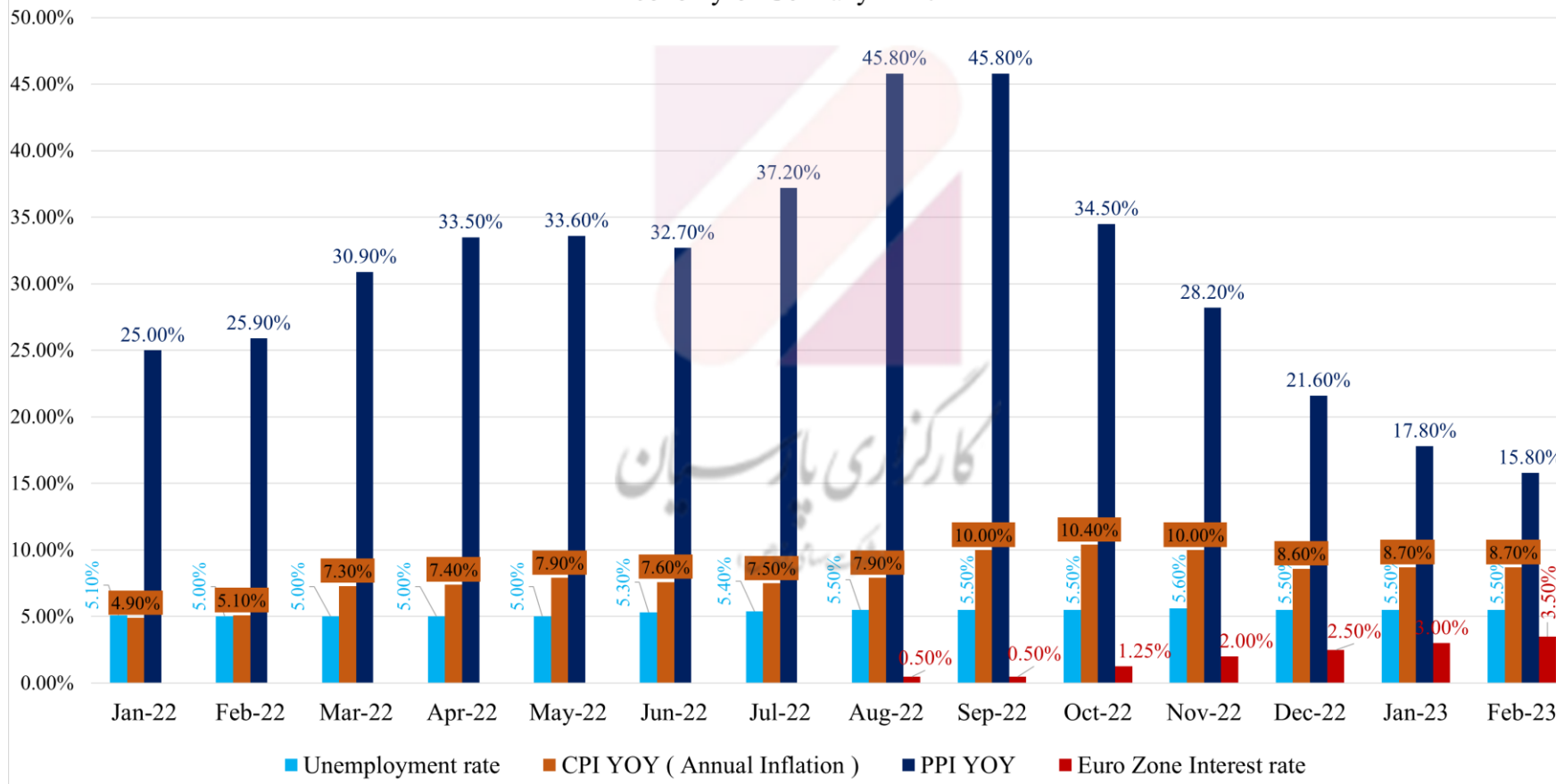
نرخ بهره بانک مرکزی انگلستان در ماه فوریه ۲۰۲۳ به ۴٪ رسید. نکته با اهمیت در این موضوع نرخ اول سال ۲۰۲۲ است که در ماه ژانویه این عدد ۰.۱ درصد بوده است.

شاخص CPI به ما نشان داده است که از ماه سپتامبر روند صعودی تورم متوقف شده است و در ماه فوریه این شاخص به ۱۰.۱ درصد رسیده است.

شاخص های کلان اقتصادی جمهوری فدرال آلمان

Economy of Germany in 2022

نرخ بهره اتحادیه اروپا در ماه فوریه ۲۰۲۳ به ۳.۵٪ افزایش پیدا کرد.

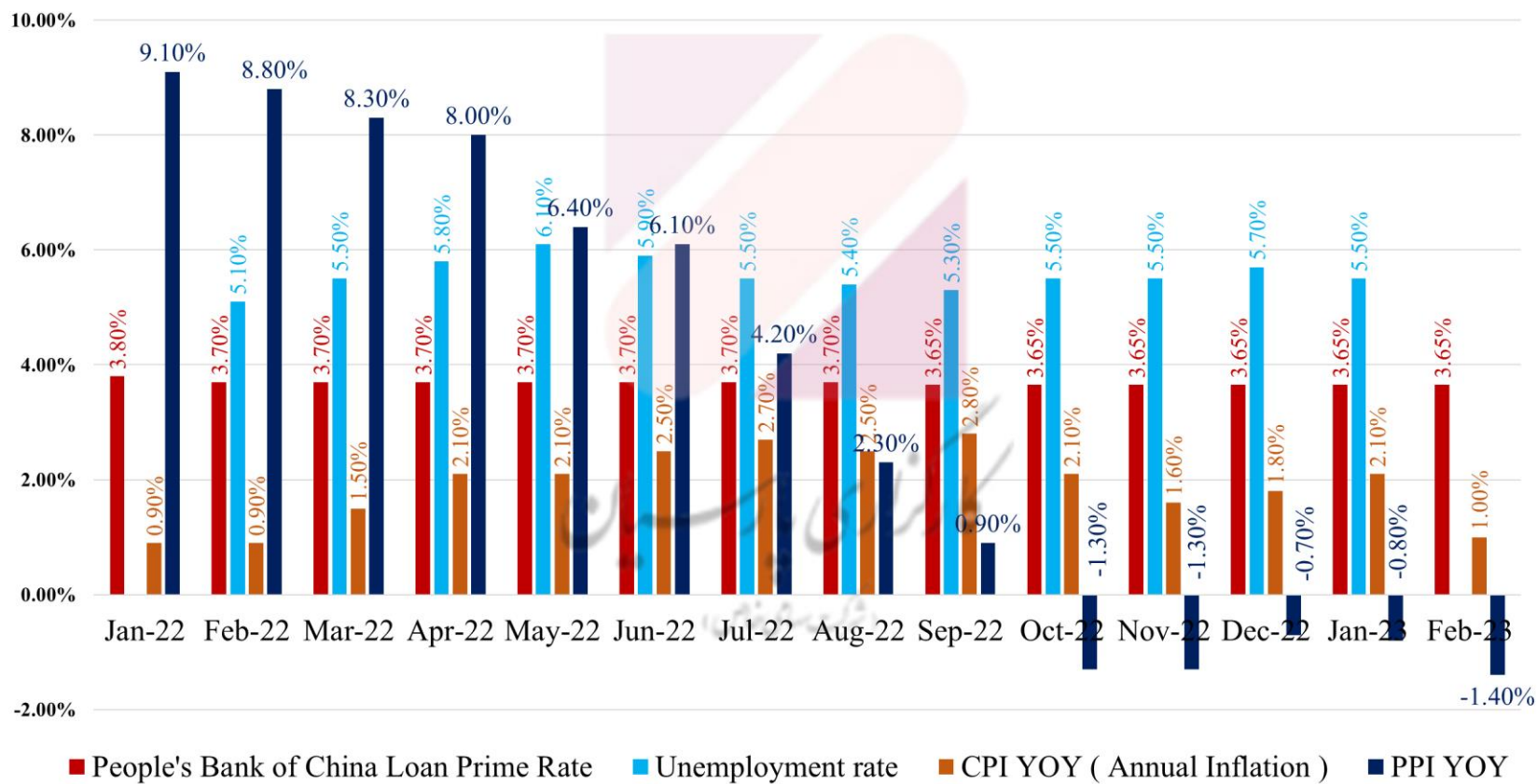
به علت تنش های میان آلمان و روسیه، هزینه تولید انرژی بسیار بالا رفته است و به همین دلیل شاخص قیمت تولید کننده افزایشی بوده است اما از ماه اوت ۲۰۲۲ به بعد روند این شاخص نزولی بوده و در ماه فوریه ۲۰۲۳ به ۱۵.۸٪ رسیده است.

CPI ماه فوریه همان ۸.۷٪ ثابت مانده است. نرخ بیکاری این کشور نیز ۵.۵٪ گزارش شده است.

شاخص های کلان اقتصادی جمهوری خلق چین

China's Economy in 2022

نرخ ماه فوریه بهره بانکی کشور چین ۳.۶۵ درصد ثابت مانده است.

کاهش محدودیت های کرونایی در این کشور باعث کاهش نرخ بیکاری شد و عدد آن به ۵.۵ درصد رسید.

رشد شاخص قیمت تولید کننده در کل سال ۲۰۲۲ نزولی بوده است و در ماه اکتبر منفی شد. آخرین نرخ گزارش شده منفی ۱.۴ درصد برای ماه فوریه ۲۰۲۳ بوده است.

شاخص قیمت مصرف کننده (تورم سالیانه) به ۱ درصد در ماه فوریه سال ۲۰۲۳ رسید.

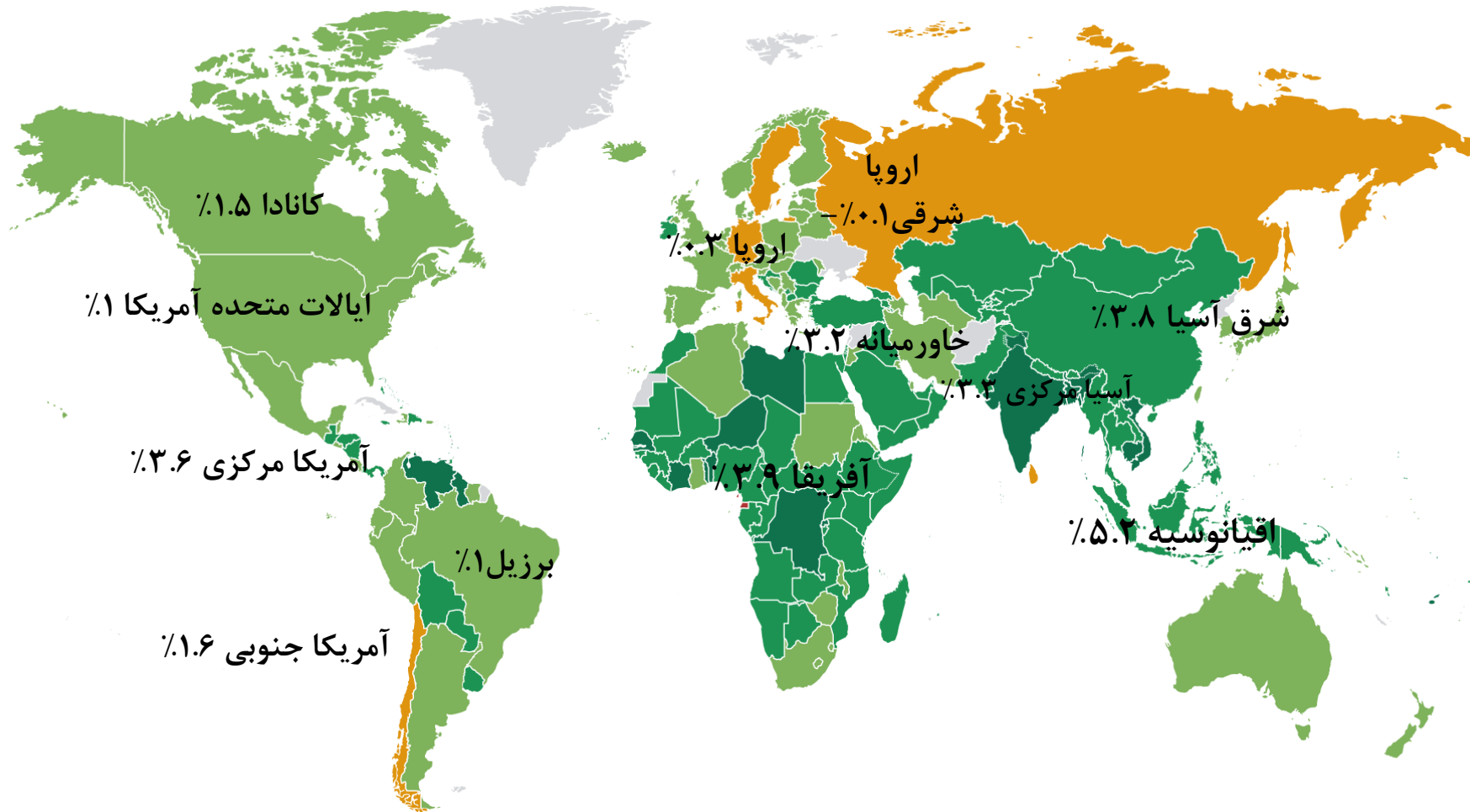

گزارش اوپک

اقتصاد جهانی:

- رشد اقتصاد جهانی برای سال ۲۰۲۳ بدون تغییر ۲.۶٪ باقی مانده است و برای سال ۲۰۲۲ با کمی افزایش به ۳.۲٪ رسید. این موضع نشان دهنده آن است که هنوز نگرانی‌هایی وجود دارد که می‌تواند تاثیر منفی بر روی تولید ناخالص اقتصاد جهانی در سه ماهه اول سال ۲۰۲۳ بگذارد.
- در قسمت بررسی اقتصاد آمریکا پیش‌بینی رشد تولید ناخالص داخلی برای سال ۲۰۲۲ بدون تغییر ۲.۱ درصد باقی مانده است. این پیش‌بینی برای سال ۲۰۲۳ نیز تغییری نداشته و همان ۱.۲ درصد گزارش شده است.
- پیش‌بینی‌های سال ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ منطقه یورو همان ۳.۵٪ و ۰.۸٪ گزارش شده است.
- رشد اقتصاد ژاپن از ۱.۲٪ درصد به ۱ درصد برای سال ۲۰۲۲ کاهش یافته است و برای سال ۲۰۲۳ همان ۱.۲٪ گزارش شده است.
- پیش‌بینی رشد اقتصاد چین برای سال ۲۰۲۲ از ۳.۱٪ به ۳٪ کاهش داشته است اما این عدد برای سال ۲۰۲۳ افزایش داشته و ۵.۲٪ گزارش شده است.
- پیش‌بینی شده است که هند همچنان رشد چشمگیر خود را خواهد داشت و از ۶.۵٪ به ۶.۷٪ برای سال ۲۰۲۲ رسیده است و برای سال ۲۰۲۳ پیش‌بینی شده که این کشور ۵.۶ درصد رشد اقتصادی داشته باشد.
- رشد اقتصاد برزیل برای سال ۲۰۲۲ از ۲.۴٪ به ۲.۸ درصد افزایش یافته است اما برای سال ۲۰۲۳ بدون تغییر همان ۱ درصد مانده است.

پیش‌بینی رشد اقتصاد جهانی در مناطق مختلف توسط صندوق بین‌المللی پول

صندوق بین‌المللی پول برای گروه اقتصادهای پیشرفته کاهش متوسط رشد اقتصادی از ۲.۷ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۱.۲ درصد در سال ۲۰۲۳ را پیش‌بینی می‌کند. بر اساس گزارش منتشرشده سازمان مزبور در ژانویه ۲۰۲۳، حدود ۹۰ درصد از اقتصادهای پیشرفته شاهد کاهش رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۳ خواهند بود. پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی جوامع مزبور طی سال ۲۰۲۴ با ۰.۲ واحد درصد کاهش نسبت به پیش‌بینی قبلی (اکتبر ۲۰۲۲) به ۱.۴ درصد برسد.

بر اساس این گزارش، انتظار می‌رود میانگین رشد اقتصادی گروه کشورهای آسیای نوظهور و در حال توسعه پس از کاهش به ۴.۳ درصد در سال ۲۰۲۲ که عمدتاً ناشی از اقتصاد چین بوده است، در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ به ترتیب به ۵.۳ و ۵.۲ درصد افزایش یابد. براساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، رشد اقتصادی چین طی سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۲۲ با ۰.۲ واحد درصد کاهش به ۳ درصد رسید و برای اولین بار در ۴۰ گذشته، رشد اقتصادی چین کمتر از میانگین رشد اقتصاد جهانی اعلام شد.

برای ایالات متحده آمریکا پیش‌بینی می‌شود که رشد از ۲ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۱/۴ درصد در سال ۲۰۲۳ کاهش یابد. برای رشد سالانه ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۲۳، یک بازنگری ۱/۴ واحد درصدی به سمت بالا به دلیل اثرات انتقالی ناشی از انعطاف‌پذیری تقاضای داخلی در سال ۲۰۲۲ وجود دارد. رشد مورد انتظار برای کشور مزبور در سال ۲۰۲۴، حدود یک درصد اعلام شده که به دلیل رسیدن به حداکثر ۵ درصد نرخ بهره اعلامی فدرال رزرو طی سال ۲۰۲۳، حدود ۱/۲ واحد درصد نسبت به پیش‌بینی قبلی صندوق بین‌المللی کاهش یافته است. با بازگشت رشد در نیمه دوم سال ۲۰۲۲ در آمریکا و اکثر اقتصادهای پیشرفته، انتظار می‌رود رشد اقتصادی در سه‌ماهه چهارم ۲۰۲۴ سریعتر از سه‌ماهه چهارم سال ۲۰۲۳ باشد.

۱

۲

۳

صفحه ۳۰

گزارش اوپک

تقاضای جهانی نفت:

- سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) در گزارش ماهانه خود اعلام کرد تقاضای جهانی برای نفت در سال، ۲۰۲۳ به میزان ۲.۳۲ میلیون بشکه در روز معادل ۲.۳ درصد رشد خواهد کرد. این پیش بینی نسبت به گزارش ماه قبل اوپک تغییری نداشته است.
- در حالی که رشد سریع تقاضای چین برای نفت، می تواند از بازار نفت پشتیبانی کند قیمت‌های نفت هفته جاری تحت تاثیر و شکستگی بانک سیلیکون‌ولی که باعث نگرانی‌ها نسبت به بروز بحران مالی جدیدی شد، ریزش کرد.
- اوپک به ریسک‌های نزولی بالقوه برای اقتصاد جهانی در نتیجه افزایش نرخ‌های بهره اشاره کرد. در گزارش اوپک آمده است: بازگشایی چین پس از لغو سیاست سخت‌گیرانه کووید ۱۹ در این کشور، سرعت قابل ملاحظه‌ای به رشد اقتصاد جهانی بخشیده است. با این حال، رشد سریع نرخ‌های بهره و سطح بدهی جهانی، ممکن است باعث سرایت پیامدهای منفی شده و تاثیر منفی بر پویایی رشد اقتصاد جهانی داشته باشد.
- اوپک انتظار دارد تقاضای چین برای نفت در سال ۲۰۲۳ به میزان ۷۱۰ هزار بشکه در روز رشد کند که بالاتر از پیش بینی ۵۹۰ هزار بشکه در روز در گزارش ماه گذشته این سازمان است. این گروه انتظار دارد تقاضای جهانی به دلیل بازبینی‌های نزولی مناطق دیگر، ثابت بماند.

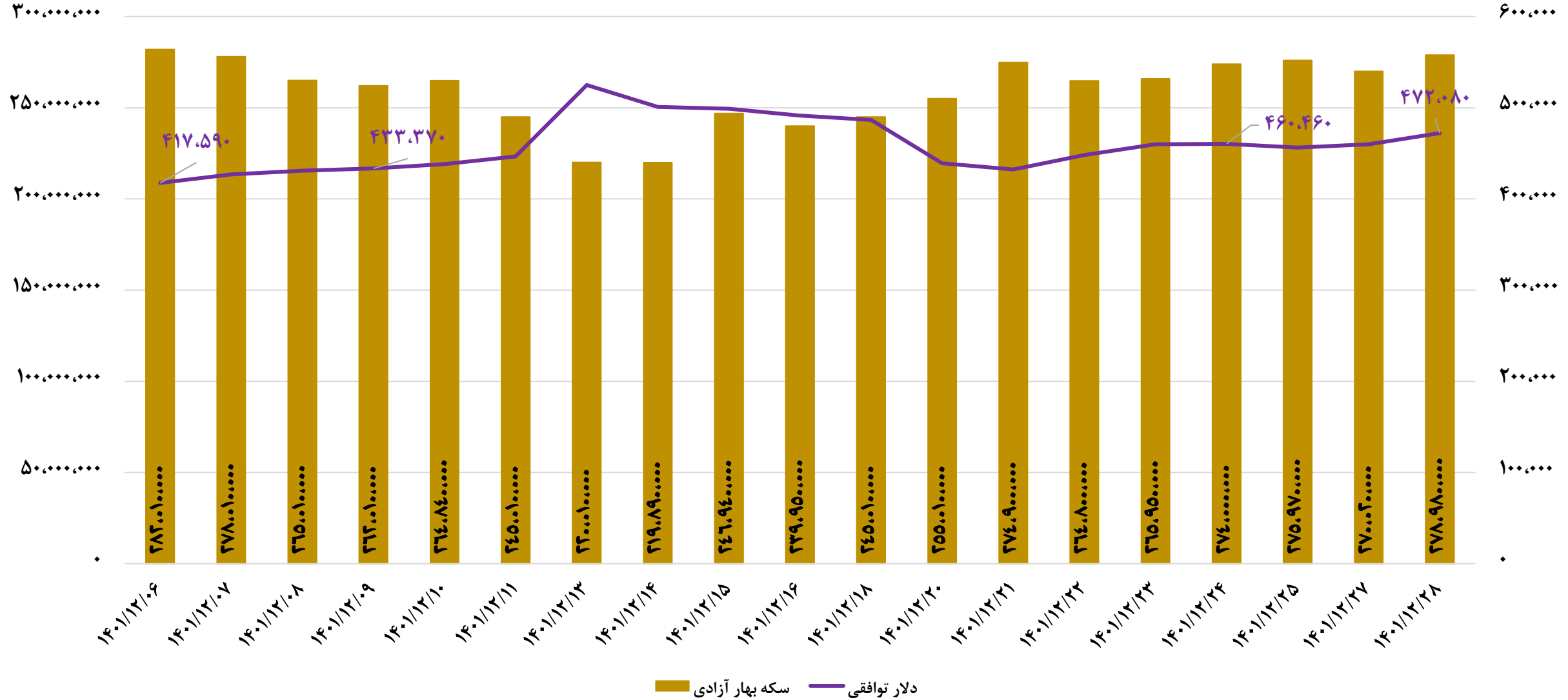

گزارش اوپک

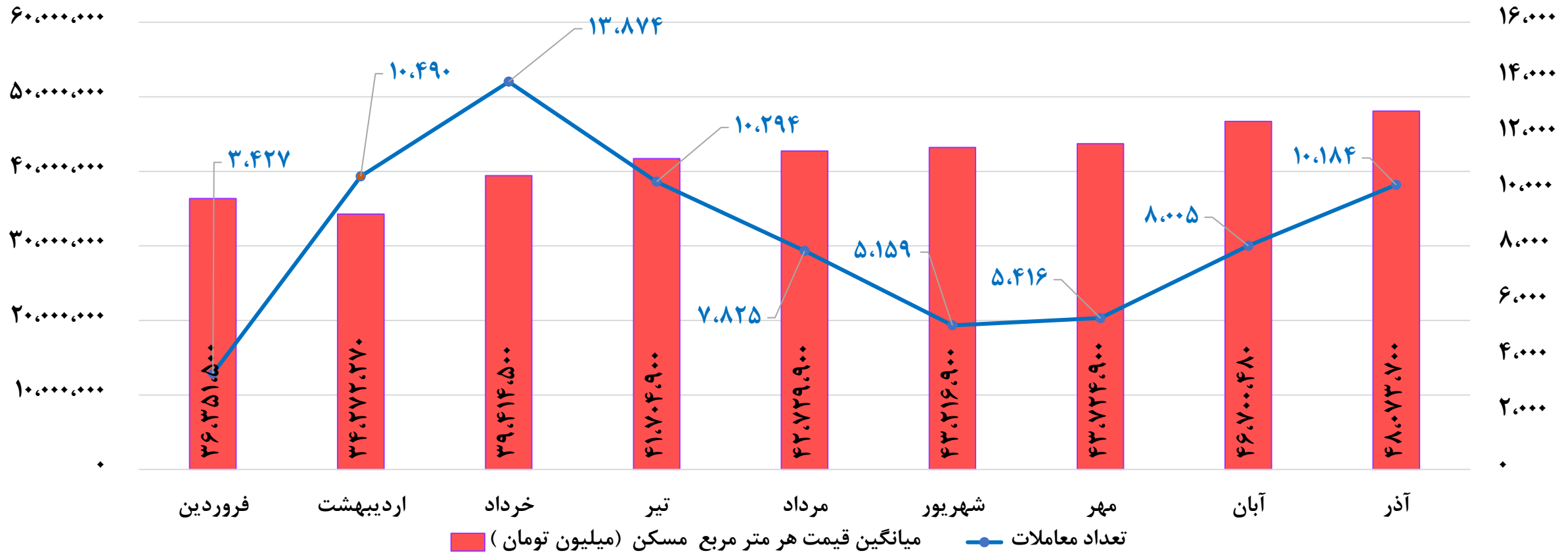
عرضه جهانی نفت:

- تولید نفت ایران در فوریه سال ۲۰۲۳ با رشد ۱۷ هزار بشکه‌ای نسبت به ماه قبل از آن مواجه شده و به ۲ میلیون و ۵۷۱ هزار بشکه در روز رسیده است. ایران در ماه ژانویه ۲ میلیون و ۵۵۴ هزار بشکه در روز نفت تولید کرده بود. کل تولید نفت اوپک در فوریه ۱۱۷ هزار بشکه نسبت به ماه قبل از آن افزایش یافته و به ۲۸ میلیون و ۹۲۴ هزار بشکه در روز رسیده است. آنگولا بیشترین کاهش تولید نفت در ماه فوریه را داشته و تولید روزانه نفت این کشور ۵۲ هزار بشکه کاهش یافته است. بیشترین افزایش تولید نیز مربوط به نیجریه بوده به طوری که تولید روزانه نفت این کشور ۷۲ هزار بشکه افزایش یافته است. همچنین، سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در آخرین گزارش خود پیش‌بینی کرد که رشد تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۳ به ۲/۳ میلیون بشکه در روز خواهد رسید.
- سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در آخرین گزارش خود پیش‌بینی کرد که رشد تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۳ به ۲/۳ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. بنابراین، شاخص ذکر شده در گزارش ماه مارس در مقایسه با ارزیابی قبلی بدون تغییر باقی مانده است. بدون مقایسه با دیگر شاخص‌ها، تقاضای جهانی برای نفت می‌تواند به طور متوسط به ۱۰۱/۹ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۲۳ برسد. اوپک در گزارش خود نوشت: با این حال، در بحبوحه تنش‌های ژئوپلیتیکی و شرایط اقتصاد جهانی، پیش‌بینی‌ها همچنان از عدم قطعیت بالایی برخوردار هستند.
- این سازمان همچنین پیش‌بینی رشد تولید نفت توسط کشورهای غیرعضو را در سال ۲۰۲۳، ۱/۴ میلیون بشکه در روز حفظ کرد. بدون مقایسه با دیگر شاخص‌ها، این رقم ممکن است به ۶۷/۲ میلیون بشکه در روز برسد. در این گزارش آمده است: محرک‌های اصلی رشد عرضه نفت برای سال ۲۰۲۲ آمریکا، روسیه، کانادا، گویان، چین و برزیل هستند، در حالی که پیش‌بینی می‌شود بیشترین کاهش در نروژ و تایلند باشد.

نرخ سکه و دلار (ریال)

آمار معاملات مسکن استان تهران

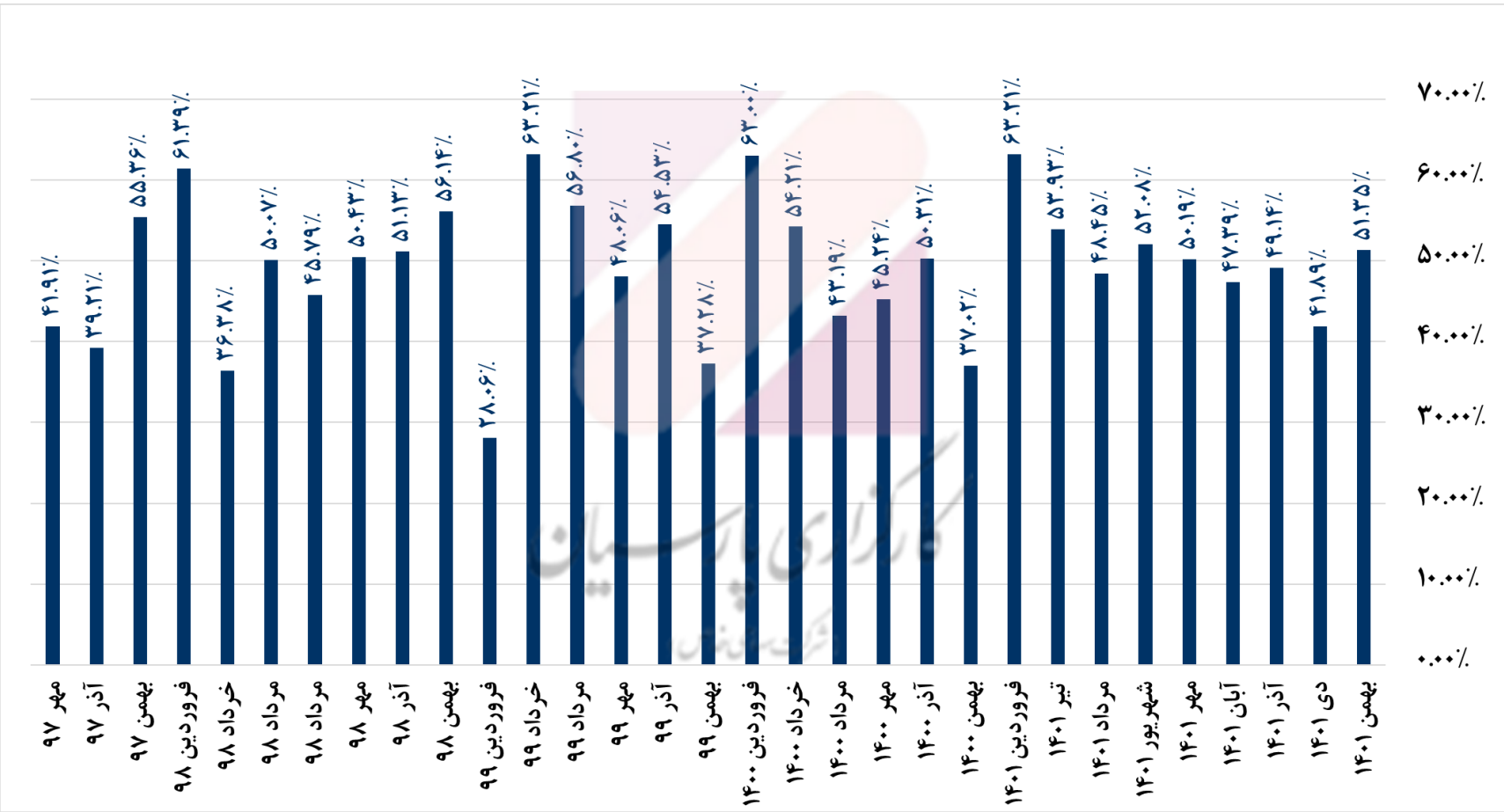

در میان مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران، بیشترین متوسط قیمت یک متر مربع زیربنای مسکونی معامله شده معادل ۹۴۴/۱ میلیون ریال به منطقه ۱ و کمترین آن با ۲۴۴/۹ میلیون ریال به منطقه ۱۸ تعلق داشته است.

در آذرماه سال ۱۴۰۱، متوسط قیمت یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی شهر تهران ۴۸ میلیون و ۷۳ هزار تومان بوده است.

شاخص مدیران خرید (شاخص) جمهوری اسلامی ایران

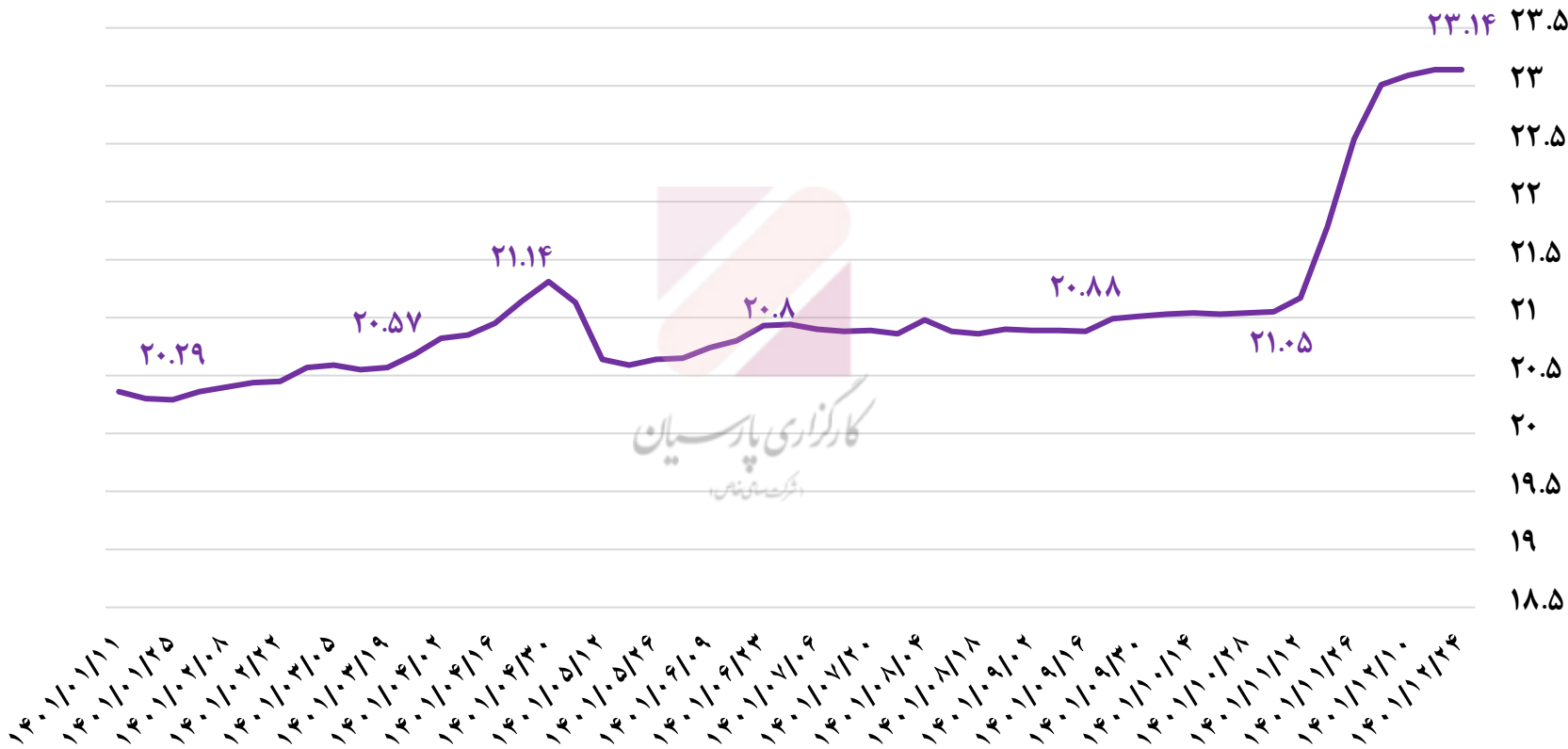
⦿ شاخص مدیران خرید یا PMI خلاصه می کند که آیا اقتصاد در حال توسعه هست یا خیر. در صورتی که عدد این شاخص بالای ۵۰ باشد نشان می دهد که اقتصاد در حال توسعه است. در حالی که اگر این عدد زیر ۵۰ باشد از قرار گرفتن اقتصاد در شرف انقباض و رکود حکایت دارد.

⦿ شامخ کل اقتصاد ایران در بهمن ماه ۱۴۰۱ با ثبت عدد ۵۱.۳۵ پس از سه ماه رکود مجدداً به ناحیه رونق بازگشته و حاکی از بهبود فعالیت ها نسبت به ماه گذشته است. ماه گذشته رکود کم سابقه ای از سوی مدیران خرید گزارش شده بود (۴۱.۸۹).

نرخ سود بین بانکی جمهوری اسلامی ایران

نرخ سود بین بانکی
(درصد)

طبق داده‌های بانک مرکزی در هفته آخر اسفند ماه ۱۴۰۱ نرخ بهره بین بانکی برابر با ۲۳.۱۴ درصد به ثبت رسید. این رقم در هفته دوم این ماه برابر ۲۳.۰۱ درصد بوده است و طی دو هفته ۰.۱۳ واحد درصد بیشتر شده است.

نرخ بهره بین بانکی به صورت روزانه طی عملیات بانک‌ها با یکدیگر در مبادلات میان یکدیگر بدست می‌آید. بانک‌های مقروض به طور کلی می‌توانند نیازهای نقدینگی خود را در دو بازار مرتفع سازند.

شاخص قیمت مصرف کننده (CPI) جمهوری اسلامی ایران

مرکز آمار ایران منتشر کرده است نرخ تورم نقطه‌ای در بهمن ماه سال ۱۴۰۱ به عدد ۴۷.۷ درصد رسیده است. یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین ۴۷.۷ درصد بیشتر از بهمن ماه سال ۱۴۰۰ برای خرید یک کالا یا خدمات هزینه کرده‌اند.

جدول ۴- نرخ تورم ۱۲ ماهه شاخص

شرح	شاخص کل		خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات		کالاهای غیرخوراکی و خدمات	
	دی ۱۴۰۱	بهمن ۱۴۰۱	دی ۱۴۰۱	بهمن ۱۴۰۱	دی ۱۴۰۱	بهمن ۱۴۰۱
کل کشور	۴۶.۳	۴۷.۷	۶۵.۰	۶۷.۳	۳۵.۹	۳۶.۹
شهری	۴۵.۵	۴۶.۹	۶۴.۹	۶۷.۱	۳۵.۹	۳۶.۹
روستایی	۵۰.۰	۵۱.۷	۶۵.۵	۶۷.۹	۳۵.۹	۳۶.۸

نرخ تورم نقطه‌ای بهمن ماه ۱۴۰۱ در مقایسه با ماه قبل ۲.۱ واحد درصد افزایش یافته است.

شایان ذکر است بانک مرکزی تورم اسفند ماه را ۴۶.۵ درصد اعلام کرده است

کارگزاری پارسین

بررسی شرکت باما
(کاما)

بررسی صنعت روی
در جهان و ایران

معرفی صنعت

استفاده از روی در مصنوعات ساخت بشر قدمتی ۵۰۰۰ ساله داشته و نزدیک به ۲۰۰۰ سال می‌باشد که به‌طور گسترده در اروپا و آسیا کاربرد دارد. در قرن هفتم بعد از میلاد مسیح چینی‌ها تکنولوژی ذوب را گسترش دادند و در قرن دهم میلادی سکه‌هایی از ناحیه زاوار هندوستان ضرب شده است که مقدار زیادی روی در آن‌ها به کار رفته است.

و اما آشنایی با فلز روی در ایران سابقه دیرینه داشته و بنابر برخی روایات، صنعت فلزکاری در ایران سابقه ۷۰۰۰ ساله دارد، به‌طوری‌که ایرانیان باستان از پیشگامان ساخت آلیاژهای گوناگون از فلزات محسوب می‌شوند. به‌عنوان مثال می‌توان به مفرغ (مس، قلع و روی) که اولین بار توسط ایرانیان در ناحیه لرستان ساخته شده است، برنج (مس و روی)، هفت‌جوش (مس، طلا، نقره، روی، سرب، قلع، آهن و جیوه یا پلاتین) روی سفید (نوعی آلیاژ که رنگ و جلای زیبایی داشته و جهت ساخت ظروف به کار می‌رفته است) اشاره کرد.

سرب یکی از شش فلزی است که از هزاره چهارم قبل از میلاد مسیح شناخته شده و مورد استفاده قرار گرفته است. طبق نظر باستان شناسان، قدیمی‌ترین قومی که سرب را مورد استفاده قرار داده‌اند، مصری‌ها بودند که این فلز را برای لعاب ظروف بکار برده و از کانی‌های نقره دار آن، نقره استخراج می‌کردند. رومیان، ایرانیان، چینی‌ها و هندوها از پیشگامان استفاده سرب در دنیا می‌باشند و وجود آثار سرب و ابزار بجا مانده از آن دوران بیانگر کاربرد قابل توجه این فلز است. به دلیل خاصیت چکش‌خواری سرب، صنعتگران می‌توانند آن را به‌خوبی گداخته نموده و به اشکال مختلف مورد نیاز بازار آن زمان درآورند.

در ایران، سرب از اواخر هزاره سوم قبل از میلاد مسیح شناخته شده و چون ذوب کربنات‌های سرب آسان است بهره‌برداری از معادن کربنات سرب بیشتر مورد توجه بوده است. در دوره‌های قبل از اسلام سرب به‌عنوان ملات در کارهای ساختمانی، سدسازی و پل‌سازی و نیز برای ساختن رنگ و مواد دارویی بکار می‌رفته است. بعد از اسلام، بهره‌برداری از معادن سرب به دلیل به دست آوردن نقره بوده به‌طوری که حتی در برخی از کتب این معادن را معادن نقره نامیده‌اند.

تا قبل از جنگ جهانی دوم، مصرف سرب در ایران ناچیز بوده و از معادن سرب بهره‌برداری چندانی به عمل نمی‌آمد، درحالی که پس از جنگ، این قبیل معادن اهمیت یافته و از سرب به‌عنوان یک محصول صادراتی و ارزآور استفاده شده است.

در طبیعت دو عنصر سرب و روی، اغلب باهم همراه‌اند و نزدیک به ۷۰ درصد سرب معدنی از کانه‌های مخلوط سرب و روی که به‌طور معمول مقادیر روی در آن‌ها بیشتر از سرب است، ۲۰ درصد از تولید سرب مربوط به کانه‌های مخلوطی است که مقدار سرب در آن‌ها از روی بیشتر است و ۱۰ درصد بقیه تولید سرب با استفاده از کانی‌های مس دار می‌باشد.

کانی‌های سرب و روی غالباً به‌صورت مخلوط و کانسار دیده می‌شوند که کانسارهای اصلی این دو فلز از نوع گرمابی به‌صورت الی‌ترمان، مزوترمال و تله‌ترمال هستند. کانسارهایی که به‌صورت گرمابی تشکیل شده‌اند بسته به نوع جا گذاشتن سرب در شکاف‌ها و درزه‌ها به گروه‌های انباشتی که در آن سرب موجود در محلول گرمابی به علت فعل‌وانفعالات شیمیایی به املاح نامحلول تبدیل و درزه‌ها و شکاف‌ها را انباشته می‌کند و جانشینی که در آن یون سرب موجود در محلول گرمابی با یون فلزات موجود در سنگ‌های اطراف جانشین شده و مثلاً کربنات کلسیم یا آهک را به کربنات سرب تبدیل می‌کند، تقسیم می‌شوند.

به‌طور کلی کانه‌های قابل استخراج فلز روی را می‌توان به دودسته کانه‌های اکسیدی و سولفیدی طبقه‌بندی کرد. تشکیل ذخایر روی در اصل به‌صورت سولفیدی است که به‌مرور زمان با پدیده هوازدگی، در لایه‌های بالایی معدن به اکسید تبدیل می‌شود.

فرآیند تولید روی

روی فلزی به رنگ خاکستری مایل به سفید با وزن مخصوص ۱۴/۷ گرم بر سانتیمتر مکعب و نقطه ذوب ۴۱۹.۵ درجه سانتی گراد، سومین فلز غیر آهنی پرمصرف جهان می باشد. بر اساس آمار موجود سالانه حدود ۸ میلیون تن فلز روی در جهان تولید می شود که ۶/۷ میلیون تن آن از منابع اولیه و بقیه از منابع ثانویه به دست می آیند. بخش عمده ای از روش تولید روی در جهان (نزدیک به ۹۰٪) از منابع سولفیدی می باشد که متداول ترین روش تولید روی در جهان است.

در حال حاضر ۸۰ درصد معادن روی در زیرزمین، ۸ درصد به صورت روباز و مابقی به صورت ترکیبی از دو حالت روباز و زیرزمینی هستند. از لحاظ حجم تولید فلز روی، ۶۴ درصد از معادن زیرزمینی (پوشیده)، ۱۲ درصد معادن روباز و ۱۵ درصد از معادن ترکیبی به دست می آید. در مورد سایر فلزات به ندرت تولید فلز از خاک به طور مستقیم انجام می شود و برای انجام فرآیند تغلیظ، خاک معدنی خردایش شده و سپس جداسازی سایر فلزات انجام می شود. به صورت معمول کنسانتره روی با غلظت ۵۵٪، از کمی سرب، مس و آهن تشکیل می شود و فرآیند تغلیظ اغلب در محل معدن انجام می شود تا هزینه های حمل و نقل به حداقل برسد.

باید توجه داشت که فرآیند ذوب روی در مجموع بسیار سخت تر از سایر فلزات است چراکه نقطه جوش روی بسیار پایین تر از سایر فلزات می باشد و در دمایی که سایر فلزات ذوب می شوند، روی به صورت گاز است. فرآیند تولید روی در مجموع به دو صورت هیدرو متالورژی و الکترومتالورژی می باشد که در مورد آن ها توضیح خواهیم داد.

عمل تشویه (Roasting):

به فرایند حرارت دادن فلز حاوی سولفید در مجاورت اکسیژن هوا تشویه گفته می‌شود. در پی این فرایند سولفیدهای موجود در فلز دچار اکسایش جزئی شده و تشکیل دی‌اکسید گوگرد (SO_2) می‌دهد. واکنش تشویه در دمای ۵۰۰ تا ۷۰۰ درجه سانتی‌گراد و در کوره‌های اجاقی یا بسترسیال انجام می‌شود. در این مرحله سولفات روی در دمای بالا به اکسید روی ناخالص تبدیل می‌گردد که روی خشک (Zinc calcine) نامیده می‌شود.

تقریباً ۹۰٪ از روی موجود در کنسانتره در این مرحله به اکسید روی تبدیل می‌شود. محصول جانبی فرآیند مذکور سولفور دی‌اکسید است که طی یک فرآیند به سولفوریک اسید تبدیل می‌گردد.

پس از مرحله تشویه، ادامه فرآیند به دو صورت الکترولیز (هیدرو متالورژی) یا پیرو متالورژی قابل اجرا است که در بین روش‌های مذکور فرآیند هیدرو متالورژی متداول تر است. فرآیند مذکور شامل چهار مرحله می‌باشد که عبارت‌اند از: لیچینگ، خالص‌سازی، الکترولیز و ذوب و ریخته‌گری.

مرحله اول: لیچینگ (Leaching):

در این مرحله کنسانتره روی به همراه مواد افزودنی دیگر همراه با اسیدسولفوریک خالص، آب، پساب و محلول برگشتی با حجم مشخص و کنترل شده به صورت پیوسته و یا ناپیوسته به تانک لیچ اضافه می‌شوند که این عمل باعث می‌شود بخش عمده‌ای از روی موجود در کنسانتره به صورت سولفات روی محلول درآید.

مرحله دوم: تصفیه یا خالص سازی (Purification)

در مرحله دوم عناصر مزاحمی که همراه باروی به صورت محلول در می‌آیند باید از محلول نهایی حذف شوند که این عمل در چندین مرحله و با اضافه کردن مواد افزودنی خاصی و تحت عنوان تصفیه انجام می‌پذیرد. عمل تصفیه تا زمانی که از خلوص حداکثری محلول سولفات روی تولید شده اطمینان حاصل نشود ادامه می‌یابد.

مرحله سوم: تولید ورق روی یا الکتروویینگ (Electrowing)

در مرحله سوم با استفاده از عبور جریان الکتریسیته، سولفات روی تولید شده در مرحله قبل تجزیه شده و روی موجود در محلول بر صفحات کاتدی می‌نشینند و تولید ورق روی می‌نماید که این ورق‌ها پس از یک دوره ۲۴ ساعته به صورت دستی از کاتد جدا و سپس جمع‌آوری می‌شوند.

مرحله چهارم: ذوب و ریخته‌گری یا تولید شمش روی (Smelting)

در مرحله چهارم ورق‌های روی استحصال شده از واحد الکترولیز درون کوره ذوب ریخته می‌شوند و بعد از ذوب شدن مذاب حاصل را داخل قالب‌های ریخته‌گری می‌ریزند و پس از سرد شدن فلز روی به صورت شمش از قالب‌ها خارج و بسته‌بندی و سپس آماده‌ی عرضه به بازار مصرف می‌شوند.

فرآیند تولید سرب

در طبیعت دو عنصر سرب و روی، اغلب باهم همراهاند و نزدیک به ۷۰ درصد سرب معدنی از کانه‌های مخلوط سرب و روی که به‌طورمعمول مقادیر روی در آنها بیشتر از سرب است، تولید می‌شوند. نزدیک به ۲۰ درصد از تولید سرب مربوط به کانه‌های مخلوطی است که مقدار سرب در آنها از روی بیشتر است و ۱۰ درصد بقیه تولید سرب در رابطه با کانی‌های مس دار می‌باشد. در کل سرب به دو روش سنتی و جدید استخراج می‌شود:

الف - روش سنتی یا کوره بلند:

در حال حاضر بیش از ۷۵ درصد سرب جهان به این روش تولید می‌شود که به دلیل حجم بالای سرمایه‌گذاری، ایجاد آلودگی بیشتر و بازدهی انرژی پایین‌تر این روش در حال منسوخ شدن است. تهیه سرب در این روش در سه مرحله ذیل صورت می‌پذیرد:

۱- مرحله زینتر و تشویه

در این مرحله کنسانتره سرب را حرارت می‌دهند تا ترکیبات سولفوری عمدتاً به اکسید سرب تبدیل شده و مواد فرار و ترکیبات ناپایدار از کنسانتره خارج شوند.

۲- مرحله ذوب و احیاء

در این مرحله کنسانتره تسویه شده همراه با مواد کمک ذوب و کک وارد کوره بلند شده و در اثر دمش اکسیژن و حرارت گازهای احیایی تشکیل شده موجب تبدیل ترکیبات مختلف سرب به سرب خالص می شود. سرب وارد فاز مذاب شده و ناخالصی های همراه با سربار سازه ها به سرباره می روند.

۳- مرحله تصفیه

عیار سرب به دست آمده از کوره بلند حدود ۹۷ درصد است. جهت افزایش عیار به ۹۹/۹ درصد، در این مرحله ناخالصی هایی مانند نقره، مس و کادمیم جدا می شوند.

ب - روش های جدید یا مستقیم

در روش های مذکور (روش کالدو و اتوکومپو) برخلاف روش کوره بلند، استخراج سرب از کانه در یک مرحله صورت می گیرد و نیاز به تسویه جداگانه کنسانتره نیست. مشابه روش سنتی، سرب خام به دست آمده باید به منظور افزایش عیار تحت عملیات تصفیه قرار گیرد.

موارد مصرف و کاربرد روی

روی تا اواسط قرن ۱۸ میلادی مصرف چندانی نداشت، اما امروزه روی پس از فولاد، آلومینیوم و مس در رده چهارم مصرف قرار دارد. در حال حاضر سالانه حدود ۱۲ میلیون تن روی در جهان تولید می‌شود که بیش از نصف این مقدار در صنعت گالوانیزاسیون مصرف می‌شود. در مجموع صنعت ساختمان، حمل‌ونقل، مصارف خوراکی و لوازم الکتریکی، مصارف اصلی روی می‌باشد. به‌عنوان نمونه از اکسید و سولفور روی به‌عنوان ماده رنگی سفید در رنگ‌سازی و تهیه پلاستیک، از سولفات روی در رنگرزی و ساخت چسب و از کلرور روی (ترکیب کلر و روی) در لحیم‌کاری و جلوگیری از فساد چوب استفاده می‌شود و با توجه به پائین بودن نقطه ذوب این فلز، در صنعت ریخته‌گری کاربرد گسترده‌ای دارد.

روی و سلامتی:

روی یکی از عناصر کمیاب است که برای سلامتی انسان حیاتی است. وقتی مقدار روی در بدن انسان کم باشد، باعث بی‌اشتهایی، کاهش حس چشایی و بویایی، دیر التیام یافتن زخم‌ها و ناراحتی‌های پوستی می‌شود، کمبود روی حتی می‌تواند باعث نقص‌های مادرزادی شود.

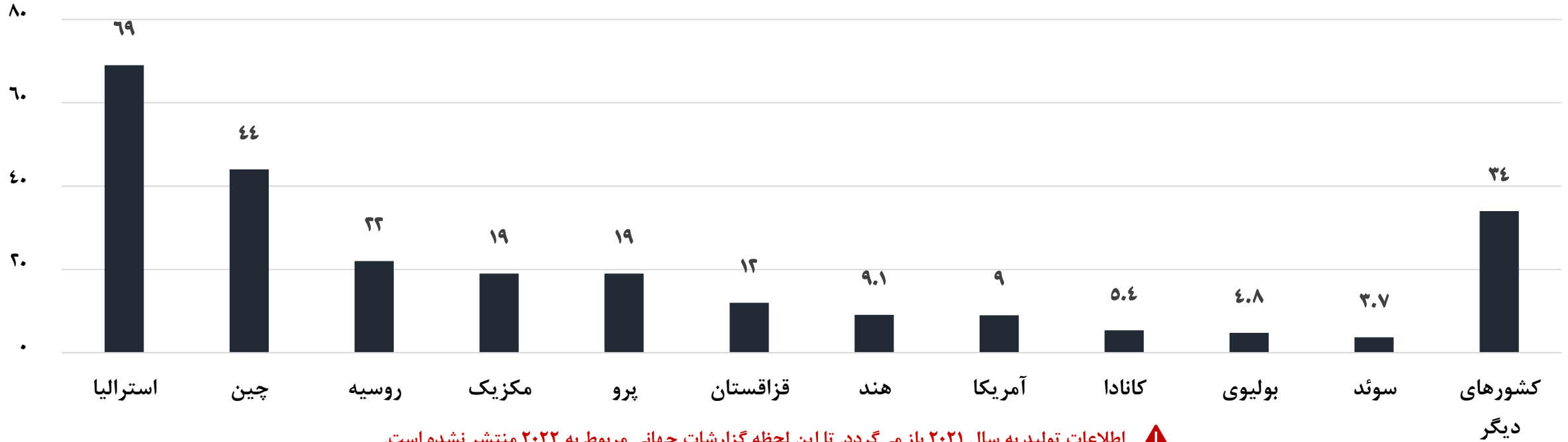
اگرچه انسان می‌تواند مقادیر نسبتاً زیاد روی را تحمل کند، اما مقادیر بسیار زیاد روی باعث بیماری‌هایی مانند دل‌درد، تحریک پوست، استفراغ، حالت تهوع و کم‌خونی می‌شود. بالا بودن بیش‌ازاندازه روی، به لوزالمعده آسیب می‌رساند و متابولیسم پروتئین‌ها را مختل کرده و باعث تصلب شراین می‌شود. قرار گرفتن در معرض کلرید روی برای مدتی طولانی سبب اختلالات تنفسی می‌شود. در محیط کار، انتشار روی سبب ایجاد عوارض آنفولانزا ماندنی می‌شود که به نام تب فلز شناخته می‌شود.

موارد مصرف و کاربرد سرب

کاربرد سرب نیز به صورت فلز، آلیاژ آن با سایر عناصر یا ترکیبات شیمیایی مربوطه است. بزرگترین مصرف سرب در باتری‌های انباره‌ای است که این باتری‌ها برای ماشین‌های حمل‌ونقل، وسائل ارتباطات و صنایع الکتریکی دارای اهمیت بسزایی می‌باشد. دومین حوزه کاربرد سرب نیز در بنزین و به صورت تترا اتیل سرب می‌باشد و به‌عنوان مواد تنظیم‌کننده ضدضربه مورد استفاده قرار می‌گیرد که با توجه به استانداردهای سخت‌گیرانه در این حوزه، کاربرد سرب به‌عنوان مکمل سوخت رو به کاهش است همچنین صنعت ساختمان، مخابرات و ارتباطات و خودرو از دیگر حوزه‌های کاربرد سرب به‌شمار می‌رود. درمجموع خواص خارق‌العاده سرب از جمله چکش‌خواری بسیار مناسب و مقاومت بالای آن در برابر خوردگی، منجر به کاربرد گسترده آن در صنایع مختلف می‌شود.

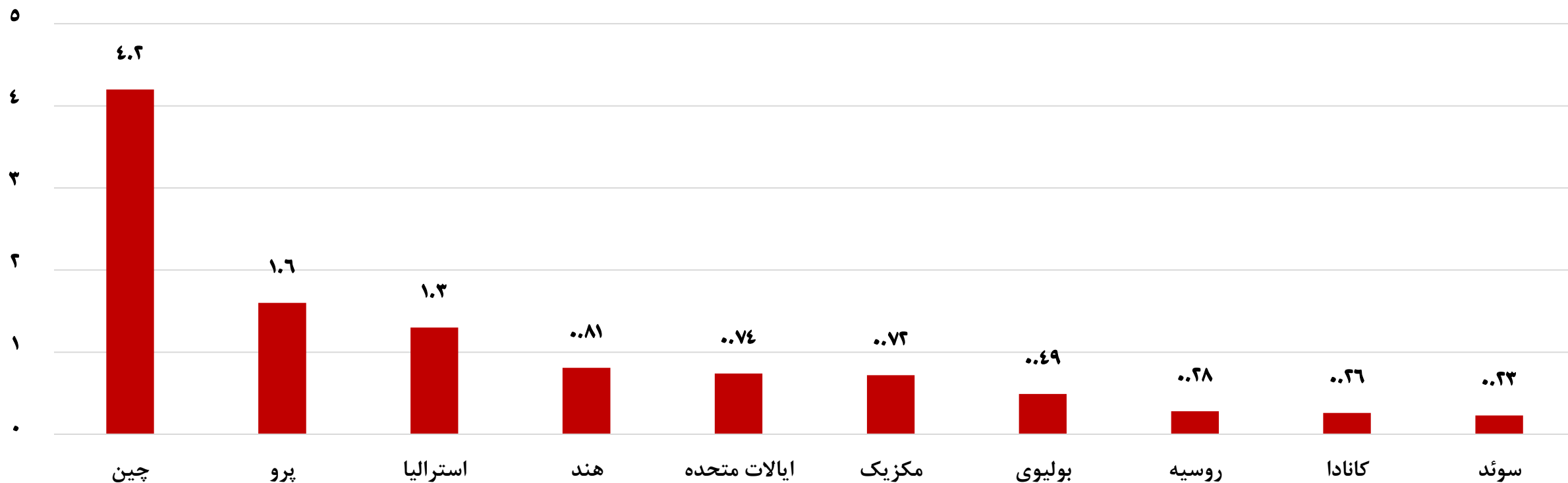
ذخایر جهانی روی (میلیون تن)

⚠️ اطلاعات تولید به سال ۲۰۲۱ باز می‌گردد. تا این لحظه گزارشات جهانی مربوط به ۲۰۲۲ منتشر نشده است.

در سال ۲۰۲۱ برآورد شد که مجموع ذخایر احتمالی روی در جهان حدوداً ۲۵۰ میلیون تن است. این فلز به دلیل آن که تقاضای بسیار زیادی در بازار جهانی دارد به یکی از محصولات پرتولید فلزی در بازار جهانی تولید شده است. کشور استرالیا بیشترین ذخایر روی در جهان را دارد. برآورد شده است که این کشور حدوداً ۶۹ میلیون تن روی را در خود جا داده است. دیگر کشورهای مهم که دارای ذخایر زیادی از روی هستند به ترتیب چین، روسیه، مکزیک و ایالات متحده آمریکا هستند. برآورد شده است که ایالات متحده دارای ۹ میلیون تن روی است.

برترین تولید کنندگان روی در جهان (میلیون تن)

⚠️ اطلاعات تولید به سال ۲۰۲۱ باز می‌گردد. تا این لحظه گزارشات جهانی مربوط به ۲۰۲۲ منتشر نشده است.

بر اساس گزارش USGS (سازمان زمین شناسی ایالات متحده آمریکا) تولید جهانی روی در سال ۲۰۲۱ به ۱۳ میلیون تن رسیده است. این رقم نسبت به سال ۲۰۲۰، هشت درصد رشد داشته است. سازمان زمین شناسی در گزارش خود اعلام کرده است با وجود محدودیت‌های کرونا و محدود یا حتی بسته شدن موقت بعضی از معادن این رشد ۸ درصدی رخ داده است.

کارگزاری پارسین

صنعت سرب و روی
در ایران

منتشر شده در ششم بهمن ماه سال ۱۴۰۱

مقدمه

ایران چهارمین تولیدکننده بزرگ ماده معدنی سرب و روی در آسیا بعد از چین، قزاقستان و هند می‌باشد، همچنین از نظر تولید شمش روی جایگاه ششم و از نظر تولید سرب جایگاه پنجم را در آسیا دارا است. در حال حاضر بیش از ۹ درصد ذخایر خاک سرب و روی دنیا در ایران شناسایی شده، اما آنچه در کشور تولید و صادر می‌شود حتی به یک درصد نسبت‌های جهانی نیز نمی‌رسد. هم‌اکنون ایران سالانه در حدود ۱۶۰ هزار تن روی در ۷ کارخانه بزرگ و ۴۵ کارخانه کوچک تولید می‌کند و براساس برنامه ریزی‌های صورت گرفته تا سال ۱۴۰۴ این میزان به ۳۰۰،۰۰۰ تن در سال ارتقا خواهد یافت. در حال حاضر اکثر واحدهای تولید سرب و روی کشور به دلیل عدم دسترسی به میزان خاک مورد نیاز با عیار مناسب، کمتر از ظرفیت اسمی خود در حال فعالیت هستند، به طوری که معدن انگوران تنها ۳۰٪ از خاک مورد نیاز صنعت را تامین کرده و مابقی معادن نیز ۲۰ الی ۳۰ درصد احتیاج واحدهای تولیدی را تامین می‌کند.

توسعه صنعت سرب و روی در ایران با محوریت معدن انگوران بوده و تامین کننده اصلی مواد اولیه صنایع سرب و روی در ایران می‌باشد. در حال حاضر ظرفیت تولید شمش روی در ایران نزدیک به ۳۵۰،۰۰۰ تن است که نزدیک به ۵۰٪ از طریق بخش خصوصی و ۵۰٪ الباقی از طریق بخش دولتی تامین می‌گردد. تولید شمش روی در ایران به طور مستقیم از خاک اکسیده بوده و با توجه به تکنولوژی به کار رفته، خاک فرآوری شده و فرآوری نشده به طور همزمان می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند.

تکنولوژی غالب تولید شمش در ایران از ابتدا به صورت تلفیقی از تکنولوژی انگلیسی و بلژیکی می‌باشد که موسوم به روش هیدرومتالورژی می‌باشد که به تدریج و با توجه به شرایط خاک، به طور کلی بومی شده است.

معادن سرب و روی کشور

ایران با داشتن ۱۱ میلیون تن ذخایر روی، کمتر از ۵ درصد ذخایر کل روی دنیا را دارد. بر اساس داده‌های اداره جهانی آمار فلزات، تا سال ۲۰۲۰، ایران حدود ۱۳۲ هزار تن روی تولید کرده است.

معادن سرب و روی انگوران زنجان، نخلک اصفهان و مهدی‌آباد یزد، کوشک بافق و آهنگران ملایر، از مهم‌ترین معادن سرب و روی کشور هستند. به جز ۲ معدن از معادن فعال کشور، بقیه معادن توسط بخش خصوصی و تعاونی مورد بهره‌برداری قرار دارد.

در بین معادن فعال که مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرند، معدن انگوران نه تنها بزرگترین معدن روی ایران محسوب می‌شود بلکه در نوع خود بزرگترین معدن روی خاورمیانه نیز می‌باشد که نسبت باطله برداری به مواد معدنی در این معدن ۴ به ۱ است که در نوع خود کم نظیر است. مالکیت معادن روی ایران دولتی بوده که استحصال خاک و فروش آن هر چند سال یک بار به صورت مناقصه، به پیمانکاران مختلف دولتی و خصوصی واگذار می‌شود. هر یک از پیمانکاران با توجه به قیمت مصوب از طرف وزارت صنایع، خاک را به صورت سهمیه بندی به واحدهای فرآوری تحویل داده و این واحدها پس از فرآوری، کنسانتره را تحویل کارخانجات تولید شمش می‌دهند.

معدن انگوران

این معدن توسط اتحادیه سرب و روی زنجان در سال ۱۳۲۴ مورد اکتشاف و بهره برداری قرار گرفته و پس از تجهیز و توسعه روباز معدن، کارخانه تولید کنسانتره سرب و روی در سال ۱۳۵۲ احداث گردید.

با گسترش کارخانجات فرآوری و تولید شمش روی در حوزه معدن انگوران، انحصار معدن از شرکت کالسیمن پس گرفته شده و مسئولیت استخراج و فرآوری مواد اولیه در اختیار شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران قرار گرفته و مواد استخراجی به صورت سهمیه از پیش تعیین شده به متقاضیان تخصیص داده می شود.

با توجه به نوع و عیار ماده معدنی موجود در معدن انگوران، تا سال ۱۳۸۴ دو نوع ماده معدنی به کارخانجات تحویل داده می شد:

۱- کنسانتره سرب و روی با عیار بالای ۵۰ درصد

۲- خاک روی از معدن با عیار بالای ۲۵ درصد

در سال ۱۳۸۵ به دلیل برخی از مشکلات ایجاد شده در بدنه معدن، دیوار شمالی به داخل گودال معدن ریزش کرده و بر اساس محاسبات صورت گرفته نزدیک ۲۵ میلیون تن باطله به داخل گودال معدن سرازیر شد. از همین رو عیار خاک معدن به کمتر از ۱۴٪ تقلیل یافته و به دلیل افزایش استفاده از خاک معدنی و اسید سولفوریک، بهای تمام شده شرکت های تولیدی به نحو چشم گیری افزایش یافته است.

معدن مهدی آباد

معدن سرب و روی مهدی آباد در ۱۱۵ کیلومتری جنوب شرقی یزد قرار دارد و بر اساس ۶۵ هزار متر گمانه حفاری انجام شده، «ذخیره قطعی» ۱۶۵ میلیون تن با متوسط عیار ۴ تا ۵ درصد و «ذخیره زمین شناسی» ۴۰۰ میلیون تن است. حدود ۷۵ درصد این ذخیره را کانه سولفیدی و مابقی آن را کانه کربناتی و سیلیکاتی روی تشکیل می دهد. معدن سرب و روی مهدی آباد متعلق به ایمیدرو بوده و بهره برداری از آن نیز بر عهده شرکت تهیه و تولید مواد معدنی است. طبق گزارش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در این معدن، میزان ذخیره «روی» ۴/۶ میلیون تن، «سرب» ۶/۱ میلیون تن، «نقره» ۲۳۱۳ تن، «باریت» ۱۰ میلیون تن و باطله آنها، سنگ آهن، منگنز و مس است. ارزش محصولات موجود در معدن مهدی آباد ۱۹ میلیارد دلار برآورد می شود و به ازای هر تن خاک استخراجی از معدن مهدی آباد ۷.۸ درصد روی، ۲.۲ درصد سرب، نقره و مواد معدنی دیگر وجود دارد. ذخیره معدن سرب و روی یاد شده در استان یزد، برای تولید حدود شش میلیون و ۴۰۰ هزار تن شمش روی و یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن سرب و دو هزار و ۳۱۳ تن نقره در نظر گرفته شده است. طبق آخرین گواهی کشف صادره در آذرماه سال ۸۳ توسط سازمان صنایع و معادن استان یزد، میزان ذخیره سرب و روی معدن به گونه ای است که ذخیره بخش سولفیدی به میزان ۱۱۶،۵۳۳،۴۸۵ تن با عیار ۷/۳ درصد روی و ۲/۳ درصد سرب و ذخیره بخش اکسیدی به میزان ۴۵،۲۲۸،۱۹۳ تن با عیار ۷/۱۵ درصد روی و ۲/۴۷ درصد سرب می باشد. ضمن آن که در معدن مهدی آباد علاوه بر بدنه اصلی و بخش سرب و روی نسبتاً کم عیار معدن که به آن اشاره شد، دو ذخیره ماده معدنی دیگر نیز وجود دارد که هر دو مورد توجه و بسیار با اهمیت هستند. حال میزان تفکیک ذخایر معدن را شرح خواهیم داد.

معادن مهدی آباد

الف) معادن سرب و روی:

براساس برآوردهای زمین شناسی صورت گرفته در سال ۱۳۹۲، ذخیره روی با عیار بالاتر از ۲٪ را ۳۴۲ میلیون تن اعلام کرد که از این میزان، ۳۱۸ میلیون تن آن به صورت قطعی است. میانگین عیار زمین شناسی کانسار مهدی آباد، ۵.۷۴٪ روی و ۱.۷۳٪ سرب برآورد شده است که بر اساس مطالعات بهینه سازی برنامه ریزی جهت تولید و بهره برداری طراحی شده است.

ب) معادن باریت:

با توجه به بازنگری صورت گرفته در سال ۹۲، میزان ذخیره کانسار باریت مورد تجدید ارزیابی قرار گرفته و ذخیره کانسار باریت ۱۱۳ میلیون تن برآورد شد. در چند سال اخیر با توجه به وجود معدن انگوران با غنای مواد معدنی بیشتر از ۲۵٪، معدن مهدی آباد چندان در کانون توجه فعالین این صنعت نبوده و از همین رو سرمایه گذاری خاصی در حوزه اکتشاف و استخراج صورت نگرفته است. اما با توجه به توجه به رو به اتمام بودن معدن انگوران که بر اساس برآوردها از لحاظ زمانی بین ۸ تا ۱۰ سال تخمین زده می شود، معدن مهدی آباد در کانون توجه قرار گرفته است.

ج) ذخیره کربناته سرب و روی:

این بخش ذخیره پرعیار معدن مهدی آباد است که طبق محاسبات انجام گرفته حدود ۱،۸۵۰،۰۰۰ تن ذخیره با عیار حدود ۱۸ تا ۲۰ درصد روی و ۲ تا ۳ درصد سرب دارد و در بخش شمال غربی معدن در محدوده‌ای به نام کالامین قرار گرفته است.

شرکت‌های فعال در حوزه سرب و روی

در حال حاضر نزدیک به ۸۲ واحد سرب و روی در کشور فعال می‌باشد که از این تعداد ۷۱ واحد تولید شمش روی و تعداد ۱۱ واحد فلوتاسیون بوده و بخش اعظمی از آنها (۴۶ واحد) در استان زنجان مستقر می‌باشند.

شرکت کالسیمین: شرکت کالسیمین در تاریخ ۱۳۴۳/۰۹/۰۴ به ثبت رسیده و اهم فعالیت‌های شرکت مذکور طبق اساسنامه اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، تغلیظ و ذوب مواد معدنی، ایجاد کارخانه‌های تبدیلی مواد معدنی و انجام کلیه عملیات بازرگانی در ارتباط با موضوع فعالیت شرکت است. شرکت توسعه معادن روی ایران در حال حاضر مالکیت حدود ۵۰ درصد از سهام شرکت کالسیمین را در اختیار دارد. گروه کالسیمین بزرگ‌ترین تولیدکننده محصولات سرب و روی در کشور است که بعد از یک دوره شکوفایی در سال‌های آغازین دهه ۸۰ با مشکلاتی در زمینه تامین خاک به علت ریزش معدن انگوران در سال ۸۵ مواجه شد و پس از آن نیز افت شدید قیمت‌های جهانی در سال ۸۷ این شرکت را تا مرحله زیان دهی پیش برد.

شرکت باما: شرکت باما اولین تولید کننده کنسانتره سولفور روی و سرب در کشور و بزرگترین معدن سرب و روی در استان اصفهان می‌باشد و به لحاظ فروش مبلغی نیز در رده دوم شرکت های فعال در این حوزه قرار دارد. استخراج معادن در شرکت به دو شکل روباز و زیرزمینی می باشد که روش مورد استفاده در معادن روباز به صورت پلکانی روباز (OPEN PIT) می‌باشد که این فرآیند شامل حفاری، آتشبازی و حمل می باشد. روش مورد استفاده در معدن زیرزمینی نیز به صورت استخراج طبقات فرعی (SUB LEVEL) می‌باشد که به صورت حفاری توسط دستگاه می‌باشد.

شرکتهای فعال در حوزه سرب و روی

شرکت کیمیا زنجان گستران: شرکت صنعتی و معدنی کیمیای زنجان گستران با هدف تولید کنسانتره سرب و روی در راستای تأمین نیاز بازارهای داخلی و دستیابی به بازارهای بین المللی در سال ۱۳۸۶ تأسیس شد. از مشخصات بارز این شرکت بهره گیری از آخرین تکنولوژی روز دنیا، ارتباط بهینه با کارشناسان مجرب و کاهش ضایعات تولید و افزایش راندمان می باشد. ظرفیت اسمی این شرکت ۲۵۰ هزار تن کنسانتره روی و ۵۰ هزار تن کنسانتره سرب می باشد.

شرکت زرین معدن آسیا: شرکت زرین معدن آسیا (سهامی عام) در سال ۱۳۸۳ به عنوان یکی از بزرگترین تولید کنندگان کنسانتره سرب و روی در خاورمیانه آغاز به کار نمود. این شرکت تنها شرکت فرآوری کشور می باشد که موفق به تولید کنسانتره روی پرعیار از خاکهای کم عیار و باطله معدن انگوران به روش فلوتاسیون روی اکسیده گردیده است. همچنین شرکت موفق به فرآوری خاک مخلوط سولفور معدن انگوران و معادن متفرقه گردیده است به نحوی که چهار محصول روی اکسیده، روی سولفور، سرب اکسیده، سرب سولفور را تولید می نماید. ظرفیت اسمی سالیانه کارخانه برای کنسانتره روی اکسیده با عیار ۴۰-۲۵ درصد ۲۶۵۰۰۰ تن و برای کنسانتره سرب اکسیده و سولفور ۶۰-۵۶ درصد در حدود ۳۶۰۰۰ تن می باشد. تولیدات شرکت در قیاس با سایر تولید کنندگان از کیفیت بالاتری برخوردار است و کارخانه با آخرین تکنولوژی و ماشین آلات روز دنیا، ساخت کشور سوئد جهت تولید کنسانتره تجهیز گردیده است.

شرکت ملی سرب و روی ایران: شرکت ملی سرب و روی ایران در تاریخ ۱۳۶۰/۰۹/۲۹ به ثبت رسیده و از سال ۱۳۷۱ بهره برداری از کارخانه سرب آغاز و عملیات اجرایی کارخانه روی با ظرفیت ۱۵ هزار تن در سال نیز از سال ۱۳۷۵ شروع شده است. شرکت درصنعت تولید شمش سرب و روی و انواع آلیاژها فعالیت دارد و تکنولوژی کارخانه سرب از مانسمان دماغ آلمان و دانش فنی تولیدات نیز از بولیدن سوئد می باشد.

تهدیدها و فرصت‌ها

فرصت‌ها:

- ◀ ذخایر عظیم معدنی، به عنوان یکی از اصلی ترین نقاط قوت حوزه معدن در کشور محسوب می شود. در حوزه معادن سرب و روی نیز علاوه بر معدن انگوران که به عنوان پایگاه اصلی تامین مواد مورد نیاز کارخانجات شمش و روی در کشور است، معدن مهدی آباد نیز به عنوان یک پتانسیل بالقوه می باشد که راه اندازی و عملیاتی شدن آن در سال های آتی تاثیر به سزایی در جبران خلاء تامین مواد اولیه خواهد داشت.
- ◀ نیاز روز افزون به مواد معدنی سرب و روی از دیگر موضوعاتی است که به نوعی تضمین کننده فروش محصولات تولیدی شرکت های مذکور خواهد بود. گسترش استفاده از روی در مواد غذایی و همچنین توسعه روز افزون استفاده از انرژی های تجدید پذیر و نقش ویژه سرب در باطری های ذخیره کننده انرژی، از پتانسیل های صنعت سرب و روی محسوب می شود.
- ◀ بر اساس آمارهای منتشره بین المللی سرانه مصرف روی در ایران ۱۴.۱ کیلوگرم در سال می باشد در حالی که سرانه مصرف در اروپای غربی، آمریکای شمالی و چین به ترتیب ۹.۵، ۴.۳ و ۵.۲ کیلوگرم است که بیانگر پتانسیل بالای مصرف روی در کشور است.

تهدیدها و فرصت‌ها

تهدیدها:

- توسعه نامتوازن صنایع سرب و روی در کشور بدون در نظر گرفتن ظرفیت موجود در تامین مواد اولیه، مهمترین چالش پیش روی صنعت مذکور در کشور محسوب می شود که از همین رو بسیاری از کارخانه های تولید شمش و کنسانتره زیر ظرفیت اسمی مشغول به فعالیت می باشند که همین موضوع منجر به افزایش بهای تمام شده آنها شده است.
- کمبود خوراک با عیار مناسب از دیگر تهدیدهای این صنعت است که عمده دلیل آن کاهش غنای معدن انگوران به دلیل ریزش بدنه معدن در سال ۸۵ می باشد که در نتیجه آن غنای معدن از ۲۶٪ به ۱۴٪ تقلیل یافته است. معدن مهدی آباد نیز علیرغم وسعت ظاهری، از غنای پایین برخوردار بوده (نزدیک به ۹٪) و استخراج و بهره مندی از آن نیاز به استفاده از تجهیزات مدرن و به روز دارد.

کارگزاری پارسین

تحلیل شرکت باما
(کاما)

منتشر شده در ششم بهمن ماه سال ۱۴۰۱

معرفی شرکت

شرکت باما در نزدیکی شهر اصفهان در سال ۱۳۳۰ تاسیس گردیده و با هفت دهه سابقه از قدیمی ترین شرکت های معدنی در ایران می باشد. این شرکت دارای فرایندهای اکتشاف، استخراج، فرآوری (فلوتاسیون) می باشد و محصولات تولیدی شامل کنسانتره روی و کنسانتره سرب در شرکت باما و شمش روی، ذغالسنگ و اکسید روی (از طریق شرکت های زیرمجموعه و پیمانکار) می باشد.

ظرفیت های اسمی بخش های مختلف شرکت و زیرمجموعه ها و شرکت های تابعه			
محصول	واحد	ظرفیت اسمی سالانه	ظرفیت سالانه عملی
محصولات سولفور- باما	تن	۵۵,۰۰۰	۵۰,۰۰۰
محصولات کربنات - باما	تن		
شمش روی - ذوب روی اصفهان	تن	۱۰,۰۰۰	۹,۰۰۰
اکسید روی - شاهین روی سپاهان	تن	۳,۱۰۰	۲,۵۰۰
زغال سنگ - کانی کربن طبس	تن	۱۹۰,۰۰۰	۱۷۷,۰۰۰

مجوزها و پروانه های بهره برداری مهم شرکت و زیرمجموعه ها		
شرکت	نام معدن/کارخانه	ماده معدنی
باما	ایرانکوه	کانسنگ سرب و خاک روی اکسیدی و سولفیدی
سرزمین جلگه های آسمانی	صاحب دیوان	کانسنگ مس، طلا و مولیبدن
کانی کربن طبس	زغال سنگ حرارتی (چاه رخنه)	زغال سنگ حرارتی
	کارخانه تولید کنسانتره زغال سنگ	کنسانتره زغال سنگ
	خاک نسوز	خاک نسوز
ذوب روی اصفهان	کارخانه تولید شمش روی	شمش روی

بازار اصلی محصولات کنسانتره (روی و سرب) و شمش روی این شرکت عمدتاً بازار مصرف در خارج از کشور می‌باشد و از طریق بازار جهانی LME قیمت گذاری صورت می‌پذیرد.

شرکت	محصولات	قیمت گذاری	بازار فروش	مرجع قیمت گذاری
باما	کنسانتره سولفور سرب و روی و شمش روی	نرخ جهانی	صادرات	بازار LME
	کنسانتره کربنات سرب و روی	نرخ جهانی	داخلی	بازار LME
ذوب روی اصفهان	شمش روی	نرخ جهانی	صادرات	بازار LME
	کنسانتره سرب و سرباره روی	نرخ جهانی	داخلی	هیئت مدیره
شاهین روی سپاهان	اکسید روی	نرخ بازار	داخلی	هیئت مدیره
کانی کربن طبس	زغال سنگ	بورس کالا	داخلی و صادرات	هیئت مدیره
تجاری و بازرگانی مواد معدنی میناب	خدمات بازاریابی و فروش	توافقی	داخلی	هیئت مدیره

⚠️ فروش صادراتی شرکت به صورت حمل فله است، لذا فروش طی چند نوبت در سال صورت می‌گیرد و به صورت ماهانه و مستمر نیست.

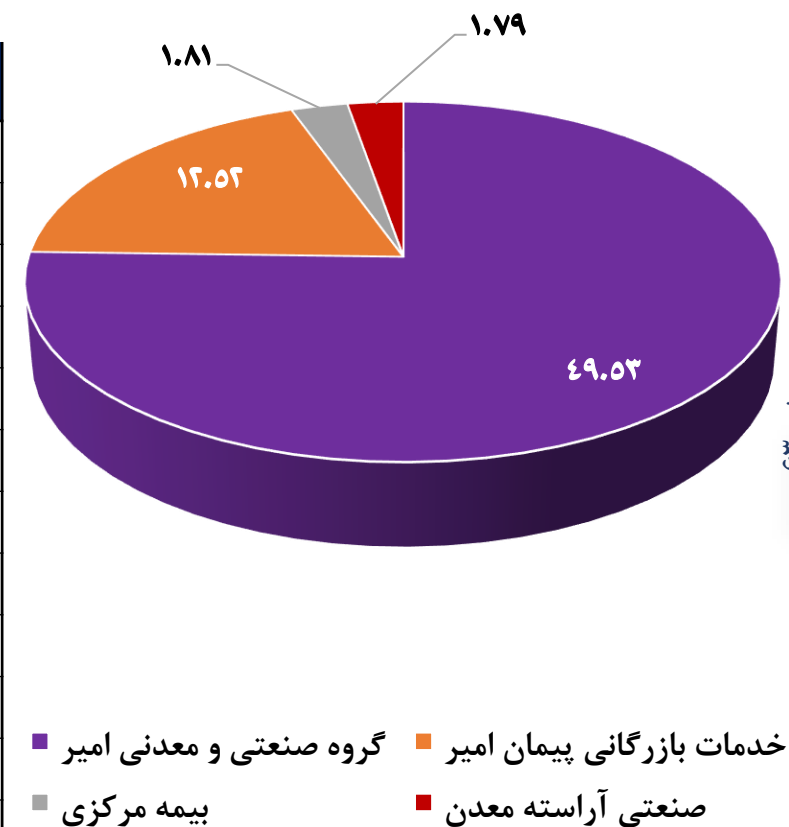
روش فروش صادراتی: براساس قرارداد و پس از صدور حواله انبار و شرایط تحویل منعکس در قرارداد، فاکتور فروش اولیه صادر و به میزان فاکتور اولیه درآمد در حساب‌ها شناسایی می‌شود، پس از تبادل عیار و تعیین میزان رطوبت و نرخ LME فاکتور نهایی صادر و به میزان مابه‌التفاوت با فاکتور اولیه، درآمد شناسایی می‌گردد.

روش فروش داخلی: براساس قرارداد یا عرضه در بورس کالا پس از انجام تعهدات از سوی مشتری، محصول ارسال و به محض ارسال محصول صورتحساب فروش صادر و درآمد شناسایی می‌گردد.

اطلاعات سهامداران کاما

برآیند معاملات سهامداران در دی ماه

سهامدار	مقدار دارایی (تعداد سهام)	درصد از شرکت	ارزش دارایی	مقدار تغییر (تعداد سهام)
صنعتی آراسته معدن	۱۷۸,۹۰۸,۷۳۰	۱.۷۹%	۱,۳۷۴,۰۱۹	۴۲,۱۰۰,۰۰۰
گروه صنعتی امیر	۴,۹۵۲,۶۳۰,۵۷۷	۴۹.۵۳%	۳۸,۰۳۶,۲۰۳	۱۸,۷۰۰,۰۰۰
صندوق سرمایه گذاری ثروت داریوش	۵,۰۳۵,۳۱۲	۰.۰۵%	۳۹,۳۲۶	۳,۵۳۵,۳۱۲
صندوق بازارگردانی دارا داریوش	۱۹,۶۹۸,۵۸۲	۰.۲۰%	۱۵۳,۸۴۶	۱,۷۸۰,۸۷۹
صندوق سرمایه گذاری راهبرد ممتاز ابن سینا	۵۳۰,۰۰۰	۰.۰۱%	۴,۱۳۹	۵۳۰,۰۰۰
صندوق سرمایه گذاری امین تدبیرگران فردا	۴۰۰,۰۰۰	۰.۰۰%	۳,۱۲۴	۴۰۰,۰۰۰
صندوق سرمایه گذاری سپهر تدبیرگران	۱,۳۰۰,۰۰۰	۰.۰۱%	۱۰,۱۵۳	۲۰۰,۰۰۰
صندوق سرمایه گذاری ارزش آفرینان دی	۱,۳۵۰,۰۰۰	۰.۰۱%	۱۰,۵۴۴	۲۵۰,۰۰۰
گروه سرمایه گذاری تدبیر	۰	۰.۰۰%	۰	۶۲۲,۲۴۲
صندوق سرمایه گذاری اعتبار سهام ایرانیان	۸۹۰,۹۸۱	۰.۰۱%	۶,۹۵۹	۷۰۹,۰۱۹
صندوق سرمایه گذاری گنجینه داریوش	۰	۰.۰۰%	۰	۱,۵۰۰,۰۰۰
سوژمیران	۰	۰.۰۰%	۰	۱۲,۳۴۳,۸۴۱

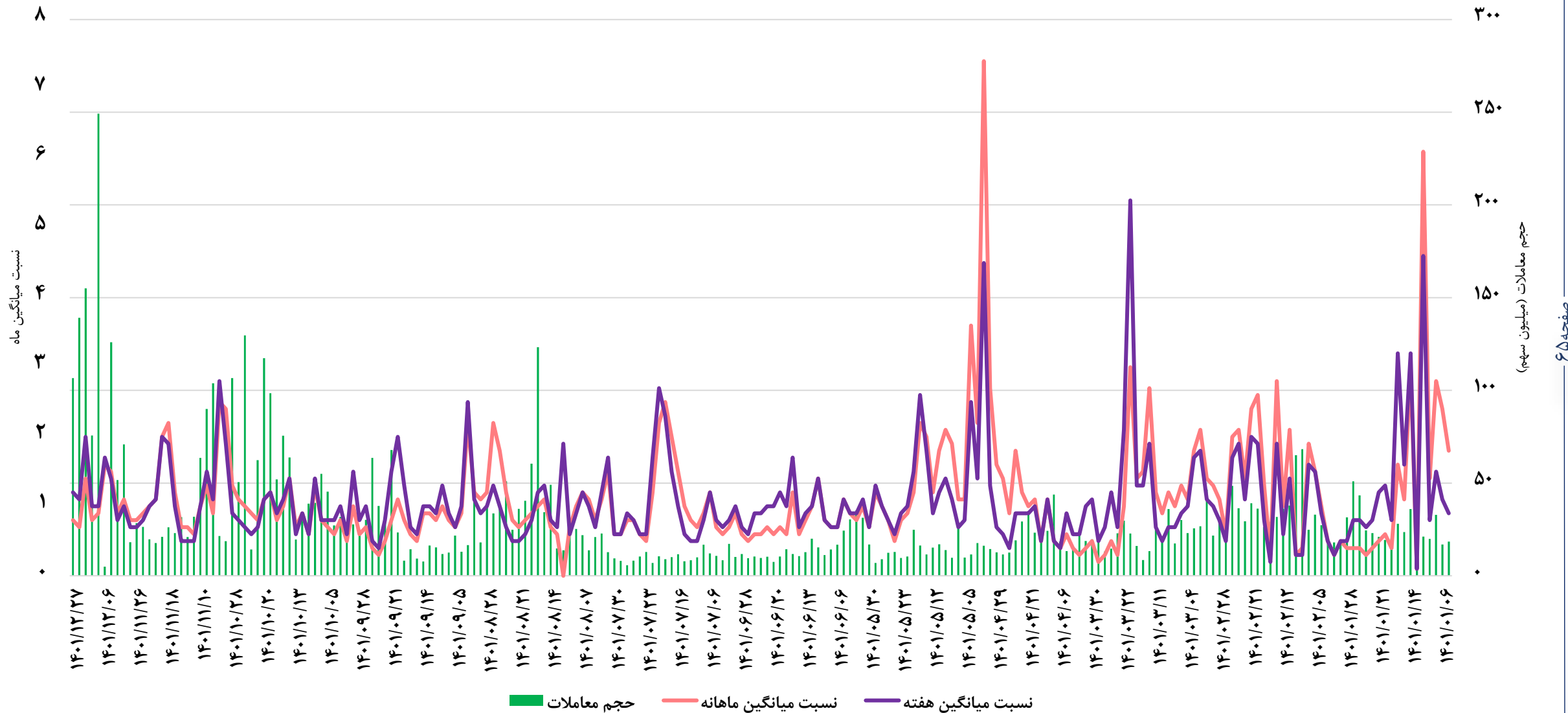
تولید و فروش

عملکرد ماهانه - مقدار فروش		
از ابتدای سال مالی تا پایان مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۳۰	شرح	
	واحد	محصولات
۱۳,۳۳۸	تن	کربنات روی
۵,۰۴۰	تن	شمش روی (صادراتی)
۱۰,۷۸۱	تن	کنسانتره سولفور روی (صادراتی)
۲,۶۷۷	تن	کنسانتره سولفور سرب (صادراتی)
۱۱۹,۰۸۲	تن	سایر تولیدات
۱۳۲,۴۲۰	تن	جمع فروش داخلی
۱۸,۴۹۸	تن	جمع فروش صادراتی
۱۵۰,۹۱۸	تن	جمع

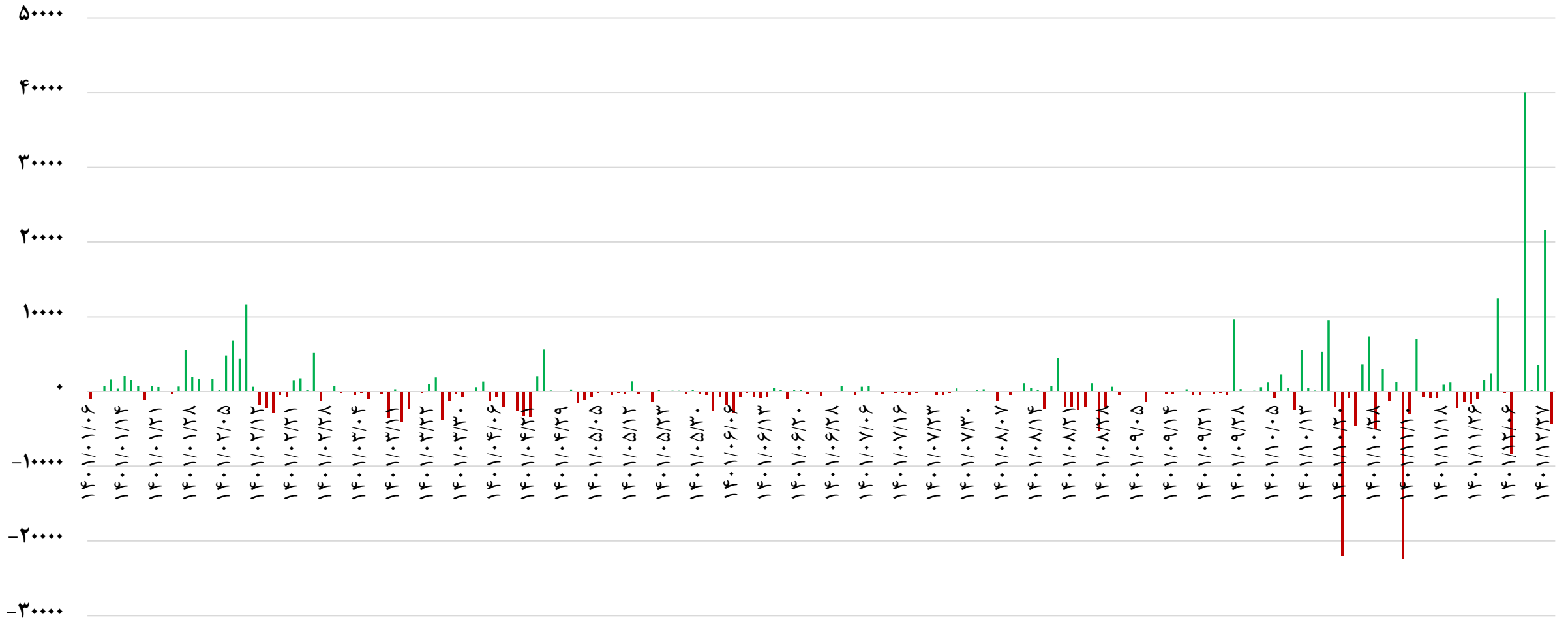
عملکرد ماهانه - مبلغ فروش		
از ابتدای سال مالی تا پایان مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۳۰	شرح	
	واحد	محصولات
۱,۰۰۷,۴۱۹	میلیون ریال	کربنات روی
۴,۰۶۴,۸۸۲	میلیون ریال	شمش روی (صادراتی)
۲,۶۴۹,۲۶۵	میلیون ریال	کنسانتره سولفور روی (صادراتی)
۹۸۰,۶۰۲	میلیون ریال	کنسانتره سولفور سرب (صادراتی)
۳۴۸,۸۷۵	میلیون ریال	سایر تولیدات
۱,۳۵۶,۲۹۴	میلیون ریال	جمع فروش داخلی
۷,۶۹۴,۷۴۹	میلیون ریال	جمع فروش صادراتی
۹,۰۵۱,۰۴۳	میلیون ریال	جمع

«شرکت باما» با سرمایه ثبت شده ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال طی عملکرد ۱۰ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ مبلغ ۹,۰۵۱,۰۴۳ میلیون ریال درآمد فروش داشته است که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۳٪ رشد داشته است.

حجم معاملات روزانه کاما

ورود و خروج پول حقیقی (میلیون تومان)

در اسفند ماه سال ۱۴۰۱ برعکس بسیاری از نمادهای بازار این سهم ۶۷ میلیارد و ۵۴۶ میلیون تومان ورود پول حقیقی داشته است.

پیش بینی سود در سال ۱۴۰۲

EPS تحلیلی
۹۱۷ ریال

P/E تحلیلی
۸.۶

مفروضات		
عدد	واحد	شرح
۳۰۰۰	دلار بر تن	شمش روی
۲۲۰۰	دلار بر تن	شمش سرب
۱۲	درصد	درصد کربنات روی به شمش روی
۳۳	درصد	درصد کنسانتره روی سولفور داخلی به شمش روی
۷۳	درصد	درصد کنسانتره سرب سولفور داخلی به شمش سرب
۳۰	درصد	نرخ افزایش حقوق و دستمزد
۲۸۰۰۰	ریال بر متر مکعب	سوخت
۵۵۰۰۰۰	ریال	میانگین دلار
۴۰	درصد	تورم

محتوای این گزارش صرفاً جهت بررسی بوده و شرکت کارگزاری پارسیان، به‌چگونه مسؤلیتی در قبال معاملات انجام شده با اتمکاء بر اطلاعات این گزارش را بر عهده نمی‌گیرد. تنها محتوای این گزارش نمی‌تواند به عنوان ارائه راه حل سرمایه‌گذاری، پیشنهاد معامله، ایجاد برای خرید و فروش هرگونه اوراق بهادار یا سایر ابزارهای مالی و یا ترغیب به اتخاذ هرگونه تصمیم مالی و تجاری تلقی گردد.

اطلاعات و مفروضات این گزارش می‌تواند در هر لحظه با توجه به مفروضات تحلیلی تغییر کند و این شرکت به‌چگونه مسؤلیتی در قبال عدم بروز رسانی این اطلاعات را به عهده نمی‌گیرد.